Års- og bærekrafts-rapport | 2023

NORCE

Dorinde Kleinegris forsker på mikroalger.

FORSIDEFOTO **ANDREAS R. GRAVEN | NORCE**

Meny

01 – Introduksjon

02 – NORCE i et nøtteskall
- Energi og teknologi
- Klima og miljø
- Helse og samfunn
- Året i bilder

03 – Om NORCE

04 – Samfunnsansvar

05 – Konsernselskaper

06 – Kommersialisering

07 – Helse, miljø og sikkerhet

08 – Folk

09 – Økonomi

10 – Risiko og risikostyring

11 – Utsiktene fremover

12 – Hvordan bidrar vi til bærekraftsmålene

13 – Klimaregnskap

14 – Årsregnskap
- NORCE Holding AS
- NORCE Norwegian Research Centre AS

Last ned: Årsberetning for NORCE Holding AS

Last ned: Klimarapport 2023

Hvordan bruker du navigasjonen?
Du kan klikke på knapper for å navigere deg rundt i dokumentet. Den fremhevede knappen i toppen av hver side viser hvor du er i dokumentet. Ved å klikke på Meny kommer du tilbake til denne siden.

01 Lidenskap for kunnskap – sammen for bærekraft

Dette er visjonen til NORCE. En visjon som gjorde meg interessert og nysgjerrig på selskapet jeg ble konsernsjef for i oktober 2023. Det kan ofte være et stykke fra visjon til virkelighet, men lidenskapen for kunnskap ser jeg hos mine kolleger i NORCE hver dag.

I 2023 fylte NORCE fem år, men historien og erfaringen vår strekker seg hundre år tilbake i tid.

Lidenskap for kunnskap har vært nødvendig for å løse store samfunnsutfordringer gjennom alle tiårene siden. Slik vil det være også fremover. Klimaløsningene er ikke ferdig utviklet. Det finnes en rekke tekniske, miljømessige og økonomiske utfordringer vi må håndtere på veien til et lavutslippssamfunn. Vi må finne løsninger som inkluderer flere i utdannings- og arbeidsliv, og som gir god helse og et bærekraftig helsevesen. Vi må håndtere en geopolitisk situasjon som påvirker oss og utfordrer oss, og vi må utvikle kunnskapen vi trenger for å håndtere kriser vi ennå ikke vet hvordan vil se ut.

I årsrapporten kan du lese om noen av løsningene vi har forsket frem i 2023 – i Norge og i utlandet. Forskningen vår skjer i samarbeid med andre forskningsinstitusjoner, private og offentlige aktører.

Vi jobber tett på våre oppdragsgivere landet over – på de som har kunnskaps- og innovasjonsbehovene og de som skal ta kunnskapen i bruk. NORCE har omfattende forskningsaktivitet innen energi, teknologi, helse, samfunn, klima og miljø. Samlet gjør dette at

Camilla Stoltenberg var medlem i Mannsutvalget som leverte en NOU om gutter og menns likestillingsutfordringer i Norge. Her deltar hun på et mannsrolle-seminar på UiT.

FOTO ANNE INGEBORG MYHR | NORCE

vi kan se på de store samfunnsutfordringene fra ulike faglige perspektiver, fra lokalt, nasjonalt og internasjonalt perspektiv, og med samarbeidspartnernes perspektiver i mente.

Men NORCE eksisterer ikke i et vakuum. Når vi skal løse de store samfunnsutfordringene fremover, trengs et sterkt forskningssystem. Regjeringens stortingsmelding om forskningssystemet må styrke instituttenes rolle som bidragsytere i omstillingen av offentlig og privat sektor.

Meldingen må se på alle nivåene i forskningssystemet, og analysere viktige utviklingstrekk og konsekvenser av politikk som har blitt ført.

Forskningssystemet er tett sammenvevd, og politikk for én del av systemet, kan få store utslag i andre deler av systemet. Regjeringen må unngå endringer som får utilsiktede negative virkninger.

Forskning og teknologiutvikling er avgjørende i den store omstillingen Norge og resten av verden må gjennomføre. I NORCE gleder vi oss til å bidra – med lidenskap for kunnskap står vi sammen for bærekraft.

Camilla Stoltenberg | Konsernsjef

FOTO **RUNE ROLVSJORD | NORCE**

02

NORCE i et nøtteskall

NORCE er et uavhengig forskningsinstitutt, som driver forskning, utvikling og innovasjon i samarbeid med offentlig og privat sektor slik at det kan tas kloke og bærekraftige valg for fremtiden.

Utvidet konsernledelse i NORCE møter toppledelsen i Norges Forskningsråd.

FOTO CAMILLA AADLAND | NORCE

Vi har omfattende aktivitet innen energi, helse, klima, miljø, samfunn og teknologi. Vår ambisjon er å være nasjonalt og europeisk ledende på våre satsningsområder.

NORCE har kontorer i Alta, Tromsø, Bergen, Haugesund, Stavanger, Kristiansand, Grimstad, Oslo og Brussel. Til sammen har vi 806 ansatte.

Slik er vi organisert:

Energi og teknologi

Det er 15 forskningsgrupper i divisjonen, og fire avdelinger: Energi, Muliggjørende teknologier, Observasjonssystemer og R&D Infrastruktur.. Noen av de viktigste forskningsområdene er undergrunnsforståelse, bore-og brønnteknologi, CO2- lagring, fjernmåling, måleteknologi og kunstig intelligens.

Helse og samfunn

Divisjonen har 13 forskningsgrupper og tre avdelinger: RKBU Vest, Velferd, arbeid og helse og Bærekraft og omstilling. Noen av de viktigste forskningsområdene er ungt utenforskap, demokrati under press, innovasjon i kommunale tjenester og rettferdig omstilling.

Klima og miljø

Har 11 forskningsgrupper og tre avdelinger: Klima, Bioteknologi og sirkulærøkonomi og Hav og miljø. Noen av de viktigste forskningsområdene er klima- og miljøforskning, bioteknologi, sirkulærøkonomi og havets miljøtilstand.

Kommersialisering
Divisjonen består av syv personer som er tilknyttet NORCE TTO, og jobber tett på datterselskapet NORCE Innovation. Denne divisjonen bidrar til å videreutvikle spin-off-selskaper med betydelig potensial for å skape nye arbeidsplasser og realisere økonomiske gevinster for NORCE.

Konsernsjefs stab
Består av konsernadvokat, leder forskningspolitikk og samfunnskontakt og konsernsjefs personlige assistent.

Leder forskningspolitikk og samfunnskontakt har ansvaret for Internasjonal enhet som blant annet jobber med NORCE sin internasjonale strategi og utvikling av EU-søknader. Internasjonal enhet består av fem personer.

Økonomi
Divisjonen ledes av økonomidirektør og består av avdelingene Regnskap og lønn, Forskningsstøtte, Innkjøp og kontrakt og Controlling og rapportering.

Organisasjon
Ledes av organisasjonsdirektør og består av avdelingene HR, HMS, Kommunikasjon, IT, Kvalitet, Eiendom og Sikring.

→

Ansatte ved Tromsøkontoret sier farvel til sola og velkommen til mørketida 24. november 2023.

FOTO **RUNE STORVOLD | NORCE**

Viktig infrastruktur:

Ullrigg Test Center (UTC)
Et unikt og komplett fullskala test- og pilotsenter for teknologi, system, metoder og løsninger innen bore- og brønnaktiviteter. Ullrigg ligger i Stavanger.

NORCE Teknologipark Risavika
Et 14.000 kvadratmeter stort industriområde med unik bygningsmasse og fasiliteter for testing og oppskalering av grønn teknologi. Anlegget er spesielt tilrettelagt for industriell bioteknologi, samt håndtering, produksjon og bruk av naturgass, CO2 og hydrogen.

OpenLab Drilling
En avansert simulator for opplæring og teknologiutvikling innen digital brønnboring av olje- og gassbrønner. Simulatoren er tilgjengelig på internett og i våre lokaler hos NORCE i Stavanger.

NORCE Marine Forskningssenter
Er skreddersydd for å gjennomføre studier rettet mot en rekke marine forhold. Senteret har 620 kvadratmeter laboratorier, alle med tilgang til sjøvann fra 80 meters dyp. Forskningssenteret ligger i Mekjarvik utenfor Stavanger.

Forskningsfly
Er stasjonert i Tromsø, og kan blant annet brukes til kartlegging av havfarge og algeoppblomstring, beredskap ved flom og kartlegging av plante- og skogsykdommer.

Se https://www.norceresearch.no/testsentre-og-laboratorier for full oversikt.

→ **Ullrigg Test Center (UTC) ligger på Ullandhaug i Stavanger.**

FOTO **KATRINE JAKLIN | NORCE**

Mennesker og roboter med kunstig intelligens må samarbeide bedre

FOTO ADOBESTOCK

Om mennesker og roboter med kunstig intelligens kan arbeide bedre sammen, kan europeisk industri bli mer effektiv. EU-prosjektet COGNIMAN, med NORCE i spissen, skal bidra til at det skjer.

– Noen produksjonsprosesser er vanskelig å automatisere, og krever derfor stor arbeidsinnsats av mennesker. Men med hjelp av smartere roboter, og bedre samarbeid mellom roboter og mennesker, kan vi effektivisere også disse produksjonsprosessene, sier Nabil Belbachir.

Forskningslederen i NORCE koordinerer COGNIMAN, et fireårig prosjekt som har fått 11 millioner euro i støtte fra EU-kommisjonen. Konsortiet inkluderer 16 partnere fra sju land.

– Det overordnede målet er å styrke europeisk konkurransekraft ved å bidra til smartere produksjon i ulike europeiske industrier. Smartere produksjon betyr i dette tilfellet en høyere grad av automatisering i de prosessene som er vanskelig å automatisere, sier Belbachir.

Ved å bruke simuleringer, digitale tvillinger, avansert sensorikk, maskinlæring og kognitiv robotikk, har COGNIMAN som mål å utvikle og demonstrere et nytt konsept for digital, kognitiv, smart produksjon. Produksjonen skal bli mer kostnadseffektiv, men også tryggere, mer fleksibel og mer bærekraftig.

Utvidet bruk av roboter

Kjernen i prosjektet er altså disse vanskelig-å-automatisere-prosessene – de som sysselsetter mange mennesker, men som likevel gjerne

Forskningsleder Nabil Belbachir koordinerer EU-prosjektet COGNIMAN.

FOTO LIV UNNI TVEITANE | SCREEN STORY

Co-funded by the European Union

involverer roboter. Robotene gjør de skitneste, farligste og kjedeligste jobbene, og stadig oftere arbeider de side om side med sine medarbeidere av kjøtt og blod.

Tidligere jobbet industriroboter vanligvis adskilt fra mennesker, ofte innesperret i egne bur, grunnet sikkerhet. De siste årene er det utviklet flere samarbeidede roboter (cobots) som står i et arbeidsmiljø sammen med mennesker. Nå kommer også flere kognitive roboter, som er programmert til å forutse menneskelig atferd og lære seg selv hvordan de bedre kan forholde seg til og hjelpe mennesker.

– Et trygt samspill mellom roboter og mennesker er avgjørende for økt automatisering. Vi trenger mennesker som forstår hvordan roboter best brukes, og vi trenger roboter som lærer seg selv å samhandle bedre med mennesker, sier Belbachir.

Økt effektivitet

Roboter har gitt økt effektivitet og sikkerhet i fabrikker verden over – fra bilindustrien, som har det høyeste antallet roboter, til elektronikk, farmasi og flere andre industrier. Roboter er som skapt – ja, de er faktisk skapt – for å gjøre oppgaver som gjentas tusenvis eller millioner av ganger, og for arbeid i områder hvor mennesker helst ikke skal oppholde seg.

– I COGNIMAN-prosjektet ser vi nærmere på de prosessene som er mindre repeterende, men som fortsatt, om gjort riktig, egner seg godt for automatisering og robotikk, sier Belbachir.

Det er ingen lett oppgave, innrømmer han, å integrere fysiske og digitale verdener.
– Å automatisere prosesser som inkluderer menneskelig aktivitet er alltid utfordrende. Noen ganger handler det mest om roboten blir akseptert eller ikke. Roboten kan være veldig effektiv, men hvis folk ikke føler seg trygge rundt den, vil de heller ikke bruke den. Vi ser at selv gradvis teknologiutvikling har en enorm innvirkning på en industri dersom teknologien blir allment akseptert, sier Belbachir.

At COGNIMAN har et spesielt fokus på de menneskelige aspektene rundt automatisering, bekreftes av at forskergruppen inkluderer en ekspert på menneskelige og etiske spørsmål.

Fire piloter

COGNIMAN-prosjektet omfatter selskaper og forskere fra Norge, Irland, Frankrike, Tyskland, Spania, Belgia og Italia. Prosjektet har piloter i fire utvalgte produksjonsprosesser: glassfiberproduksjon (3B Fibreglass i Norge), presisjonsmaskinering for store deler (Goimek i Spania), additiv produksjon av medisinske implantater (Croom Medical i Irland), og stålproduksjon (ABS i Italia).

Det er gjennomført besøk på de fire pilotstedene for å få innsikt og for å konseptualisere løsningene.

Noen av prosjektene våre i 2023

NORCE leder **Center for Sustainable Subsurface Rescources** som vil frambringe ny undergrunnsforståelse og digitale løsninger som drastisk reduserer Norges offshore utslipp.

NORCE leder forskningssenteret **SFI DigiWells** som utvikler ny kunnskap, metoder og innovative løsninger for å optimalisere brønnleveranse-prosessen.

NORCE leder innovasjonsprogrammet **P&A Innovation Program** som støtter operatører og serviceindustrien gjennom prosjekter målrettet mot operasjonelle problemstillinger, feltrelevante betingelser, og fullskala testing.

NORCE leder det nasjonale forskningssenteret **HyValue** for å utvikle rollen til hydrogen og hydrogenbaserte energibærere for å nå nullutslipps energiøkonomi og videre støtte implementering i samfunnet.

NORCE er partner i **SFI Smart Ocean** som utvikler et trådløst observasjonssystem med tilhørende skytjenester. Dette vil kunne gi verdifulle miljødata, samt overvåke på og rundt undervannsinstallasjoner.

De nye redningshelikoptrene SAR Queen ble koblet på **SARA-prosjektet** høsten 2023. SARA er Hovedredningssentralens beslutningsstøtteverktøy, og er bygget og driftet av eksperter i NORCE.

M4Mining et Horizon Europe prosjekt for mer effektiv og bærekraftig gruvedrift.

MuFA (Multiphase Fluid Analyzer) er et konsept utviklet av NORCE og Equinor. Formålet med MuFA er å levere er å levere sanntidsmålinger av væskeegenskapene til undersjøisk flerfasestrømsom som brukes for å forbedre nøyaktigheten til flerfasestrømningsmålere (MPFM).

MarTERA UNDINA har som mål å levere et pålitelig, kompakt, plug-and-play kommunikasjons-, nettverks- og posisjoneringssystem designet for bruk på undervannsdroner som er lett manøvrerbare, lette, små og med lave driftskostnader.

NORCE skal bidra til at fabrikken til **Vianode** som skal lage batterimaterialet anodegrafitt til elbiler, blir fulldigital, samt bidra til å avkarbonisere verdikjeden for batterier og elbiler.

Optimalisation of maintenance and repair of offshore floating wind turbines: Prosjektet, ledet av Nekkar, har fått midler fra Forskningsrådets Grønn Plattform-ordning. NORCE bidrar med både beslutningsstøttekunnskap, utvikling av ny teknologi for billigere og sikrere vedlikehold av faste og flytende havvindturbiner.

RAIDAR utvikler verdens første system for nøyaktig å forutsi havbølger, bølgekrefter og fartøysbevegelser de neste minuttene.

Skreddersydde enzymer åpner nye muligheter for å forbedre lukt av proteinpulver fra fisk

Ambisjonen er å lage en enzymprosess som gjør produksjonen mer lønnsom, og hvor mest mulig av biomassen som blir produsert forblir anvendelig som mat, sier forsker Rasmus Ree i NORCE.
FOTO ANDREAS R. GRAVEN | NORCE

Når fisken er filetert, sitter man igjen med næringsrike restråstoffer.

FOTO VIPAVLENKOFF | ADOBESTOCK

Fiskeproteiner kan bli aktuelt å tilsette i proteinshakes for idrettsutøvere, eller måltidserstatninger for eldre.

Bioteknologi åpner nye muligheter for at sjømatprodusenter kan utnytte restråstoff enda bedre. Nå viser NORCE-forskere i ny studie at et stoff som gir fiskelukt kan fjernes. Veien mot et proteinpulver - laget med utgangpunkt i fiskerestråstoff - går gjennom å forbedre egenskapene til molekylære presisjonsverktøy, det vi kaller enzymer.

Finner og utvikler enzymer

Bioteknologene i NORCE finner fram til og utvikler enzymer med spesielt gode egenskaper slik at restråstoffer fra blant annet oppdrettsnæringen kan brukes på en bedre måte.

Enzymer er i praksis katalysatorer - de øker hastigheten på kjemiske prosesser uten selv å bli forbrukt. De kan også være uhyre presise og selektive i hvilke reaksjoner de katalyserer. Dette er veldig nyttig, men mange enzymer er svært følsomme for temperatur, slik at de risikerer å miste egenskapene sine ved rundt 40 grader.

I prosjektet forut for denne studien, aMASE, fant forskerne et enzym som kan ta bort fiskelukt. Nå har de tatt forskningen ett steg videre. I en vitenskapelig artikkel i tidsskriftet Applied and Environmental Microbiology, viser bioteknologer i NORCE en enzymvariant de kaller mFMO_20, som har kraftig forbedrede egenskaper.

– Vi startet med et enzym som virket bra, men som ikke tålte høy temperatur. Nå har vi et enzym som virker bedre under prosesstemperatur. Vi håper at et slikt enzym kan være nyttig for sjømatprodusenter som vil utnytte råstoffene sine enda bedre og få bedre lønnsomhet, sier forsker Rasmus Ree i NORCE.

Arbeidet er utført i EU-prosjektet OXIPRO. Ree er medforfatter på den nye studien, som er gjort i samarbeid med forskere fra CSIC

i Madrid. De andre forskerne fra NORCE på denne studien er Marianne Goris, Pål Puntervoll og forskningsleder Gro Bjerga.

– Ambisjonen er å lage en enzymprosess som sjømatprodusenter vil bruke til å gjøre produksjonen mer lønnsom, og hvor mest mulig av biomassen som blir produsert forblir anvendelig som mat, påpeker Ree.

Fiskeproteiner

Når fisk slaktes blir den som oftest filetert, og fileten blir sendt til butikker og solgt. Etterpå sitter man igjen med hode, ryggrad og innvoller. Dette er biprodukter, også kalt restråstoffer. Disse består blant annet av proteiner, som er veldig næringsrike og kunne hatt høyere verdi dersom man fant en måte å gjøre det mer anvendelig som ernæring.

– Måten disse proteinene blir håndtert på nå, er at restråstoffene blir kvernet og behandlet med en spesiell type enzym, en protease. En protease klipper opp fiskeproteinene i mindre biter. Denne prosessen kalles enzymatisk hydrolyse, og det vi sitter igjen med er et hydrolysat, sier NORCE-forskeren.

Etter at hydrolysen er ferdig, tørker man proteinet og ender opp med et proteinpulver.

– Dette proteinpulveret smaker og lukter naturligvis fisk, og av den grunn brukes det i liten grad til mat for mennesker. I stedet brukes det i dyrefôr. Dersom vi klarer å lage et proteinpulver med nøytral smak, kan man bruke fiskeproteinene i for eksempel proteinshakes for idrettsutøvere, eller måltidserstatninger for eldre og andre som trenger proteintilskudd. Dette er mer økonomisk og miljømessig bærekraftig enn å ta det ut av matkjeden til andre formål, sier Ree.

Hensikten med dette prosjektet har derfor vært å finne et enzym som ikke bare kan fjerne fiskelukten, men også fungere i industrielle prosesser som foregår på relativt høy temperatur.

– Vi vet at et stoff som heter trimetylamin (TMA) er årsak til en stor del av fiskelukten. Så strategien vi har valgt er å bruke et enzym som omdanner TMA til trimetylamin-N-oksid (TMAO). TMAO lukter nemlig ikke noe. TMAO finnes naturlig i fisk uansett, og TMA oppstår fordi bakterier omdanner det naturlige molekylet til TMA etter at fisken er slaktet.

I 2020 publiserte gruppen til Bjerga en studie i prosjektet aMASE, som viser at et naturlig enzym fra en metan-spisende bakterie som heter flavin-bindende monooksygenase (mFMO) fungerer til å omdanne TMA til TMAO i fiskehydrolysat.

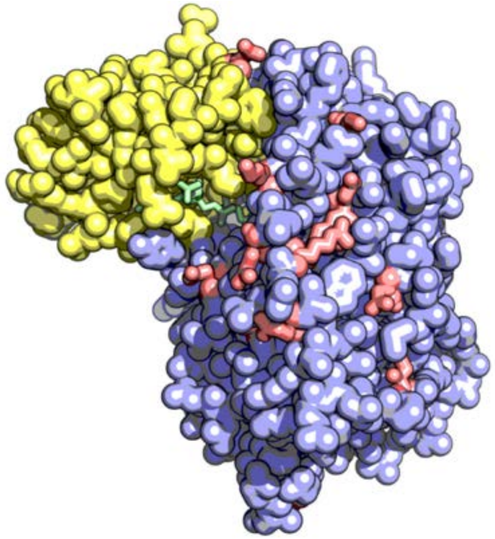

↑

En modell av enzymet mFMO_20 (gult og blått), som viser hvor noen av de endrede aminosyrene i overflaten befinner seg (rødt). Den grønne delen er en kofaktor som er nødvendig for at enzymet skal fungere.

Figur ved Rasmus Ree. Strukturen kan sees på https://www.rcsb.org/structure/8B2D

– Imidlertid foregår hydrolyseprosessen på ganske høy temperatur, 50-60 grader, av hygieneårsaker. mFMO er ikke stabilt ved så høy temperatur. Vi har gjort noen endringer i enzymet mFMO. Vi brukte en avansert algoritme som ser på formen og egenskapene til et protein, og foreslår endringer vi kan gjøre i enzymet for å gjøre det mer varmebestandig, sier Ree.

Løste strukturen til en av enzymvariantene

I samarbeid med forskere ved CSIC løste NORCE-forskerne strukturen til en av enzymvariantene. Den molekylære strukturen til et protein kan fortelle oss mye om funksjonen til proteinet, og i dette tilfellet kunne vi se at varianten hadde fått små men betydningsfulle endringer i enzymet, noe som kunne forklarte hvorfor det tålte høyere temperaturer bedre.

– Til slutt viste vi at vi kan bruke det forbedrede enzymet i et hydrolysat laget av lakseproteiner. Når vi økte varmen til prosesstemperatur, var det bare den nye enzymvarianten som klarte jobben. Ikke bare det, enzymvarianten fungerte faktisk bedre ved høyere temperatur enn ved lavere! Dette fortalte oss at den nye enzymvarianten tåler å bli brukt under industrielle betingelser, sier Ree. Nå vil vi gjerne teste den på flere råstoff, som torsk og pelagisk fisk mens vi fortsetter å optimalisere enzymet.

M. Goris et. al. Increased Thermostability of an Engineered Flavin-Containing Monooxygenase to Remediate Trimethylamine in Fish Protein Hydrolysates. Applied and Environmental Microbiology, Vol. 89, No. 6. DOI: https://doi.org/10.1128/aem.00390-23

Noen av prosjektene våre i 2023

Forskningssenteret **Climate Futures** arbeider med å utvikle og forbedre nytteverdien av klimavarsel som spenner seg fra ti dager til ti år frem i tid.

I EU-prosjektet **CONFER** koordinerer NORCE en rekke internasjonale partnere, som sammen jobber for å redusere klimarisiko i Øst-Afrika.

Storsatsingen **BIOSIRKEL** skal bidra til at Vestlandet lykkes i overgangen til mer effektiv utnyttelse av industrielle sidestrømmer.

NORCE leder **NAMC – North Atlantic Microplastic Centre.**

Industriell produksjon av mikroalger til bærekraftig fôr og mat er tema for EU-prosjektet **Innoaqua.**

I **i2 – Into the Blue** undersøker en gruppe internasjonale forskere issmelting i Arktis.

LFI (Laboratrium for ferskvannsøkologi og innlandsfiske) har en rekke oppdrag innen overvåking, tiltak og utredninger innen ferskvannsøkologi og laksefisk.

EU prosjektet **TiPACCs** (Tipping Points in Antarctic Climate Components) har forsket på om det finnes vippepunkter («Tipping Points») i det Antarktiske klimasystemet.

SFI **CtrlAQUA** har i perioden 2015-2023 bidratt med forskningsdrevet innovasjon innen oppdrett i lukkede systemer, både på land og i havet.

Elbilpolitikken har underminert bompengepolitikken

Einar Leknes er en av forfatterne bak rapporten om reisevaner og holdninger.

FOTO ANDREAS R. GRAVEN | NORCE

På tross av storbyenes innsats for å nå null-vekst i biltrafikken, har trafikken økt.

Det viser en rapport utarbeidet av NORCE fra et prosjekt som sammenligner virkningene av tiltakene som iverksettes i regi av bymiljøpakkene i Bergen, Trondheim og på Nord-Jæren.

Den nye rapporten viser at transporten blir mer elektrisk. Det er flere elbiler, og elsykler, noe som har skjedd på bekostning av kollektivtransporten. Rapporten er basert på en befolkningsundersøkelse om reisevaner og holdninger til privatbilbruk. Analysene viser mulighetene for en bærekraftig endring av reisevanene. Det er lignende funn i alle de tre byområdene.

Alle byområdene har iverksatt ganske tøffe tiltak med bompenger og har stimulert kollektivreiser. Forskere regnet med at det skulle gi en nedgang i privatbiltrafikken, men det har ikke vært noen nedgang. Andelen bompengebelastede bilturer økte fra 30 prosent til 50 prosent i Bergen og på Nord Jæren, og prisen økte i Trondheim.

Andelen blant respondentene som benytter elbil til jobb har økt med 2-4 prosentpoeng mellom 2018 og 2022. Den utgjør nå 20 prosent i Bergen, 19 prosent på Nord-Jæren og 15 prosent i Trondheim. Bompengene har hatt oppsiktsvekkende liten effekt på andel bilturer. Kun i sentrum har bompengene ført til mindre trafikk.

↑

I Bergen er det få som sykler. Hele 42 prosent har ikke egen sykkel.

FOTO **MARCEL ARDIVAN | UNSPLASH**

– Det overrasket oss at tiltakene ikke har hatt noen effekt. Det vi forsto var at det hadde ført til at folk kjøpte elbil. Det har vært elbilsubsidier og redusert takst. Det vi ikke så i utgangspunktet var at den nasjonale elbilpolitikken ville underminere bompengepolitikken i byområdene, sier Einar Leknes, forskningsleder Klima, miljø og bærekraftig utvikling ved NORCE. Han påpeker at det har vært en stor vekst i elbiltrafikken og at elbilene betaler mindre i bompenger. Dette svekker finansieringsgrunnlaget i bompengepakken, spesielt når kommunene ikke har rushtidsavgift.

– Den nasjonale elbilpolitikken har underminert byvekstavtalene, sier Leknes.

Men er det ikke miljøvennlig å ha elbil?

Det er jo mindre utslipp når du kjører elbil, men de belaster trafikksystemene i storbyen like mye som andre, forklarer Leknes. Elbileiere kjører i større grad til jobb enn de som har fossilbil og de reiser mindre kollektivt.

De tar like mye plass og det finnes andre miljøulemper utenom utslipp som støy og støv. De fører til kø og de svekker fremkommeligheten for nødvendig transport.

Av alle de tre stedene forskerne har sett på, er andelen av befolkningen som eier elbil høyest i Bergen (28 prosent).

– Hvis man skal pøse på med enda flere elbiler, så må man fortsatt bygge ut vegnettet mer. Så det er ulemper med det, sier Leknes.

Finnes det ikke reisealternativer til personbil?

Et positivt funn er at en undersøkelse blant bilister viste at de mener at de har reisealternativer. Dette varierer mellom byområdene. I Bergen kan 70 prosent reise kollektivt, 23 prosent kan sykle og 11 prosent kan gå. Det er bare 22 prosent som sier at de ikke har alternativer. I tillegg svarer 27–30 prosent av de som benytter bil at de gjerne vil endre reisemåte.

Det var mange likheter mellom Bergen, Trondheim og Nord-Jæren, men det som

Denne rapporten inneholder en befolkningsundersøkelse om reisevaner og holdninger til privatbilbruk blant yrkesaktive i utvalgte bydeler på Nord-Jæren, i Bergen og i Trondheim.

NORCE

NORCE Norwegian Research Centre AS
www.norceresearch.no

Reisevaner og holdninger

En befolkningsundersøkelse om reisevaner og holdninger til privatbilbruk blant yrkesaktive i utvalgte bydeler på Nord-Jæren, i Bergen og i Trondheim

Forfattere:

Helga Birgit Bjørnarå, Einar Leknes, Ray Pritchard og Stian Brosvik Bayer

Rapport 8-2023, NORCE Helse og samfunn

overrasket Leknes mest var at det er så få som sykler i Bergen og at hele 42 prosent ikke har sykkel en gang.

– Sykling er ikke greien i Bergen, sier Leknes. Det var overraskende siden det er så mange studenter her. Han påpeker at infrastruktur er avgjørende. Det viktigste er trygge sykkelveier. Der har man spesielt mye å gå på i Bergen, synes Leknes.

I Stavanger har de utvidet kollektivtilbudet, og du kan leie elsykkel hvis du har et abonnement. Det står sykler der slik at du kan ta den siste delen av reisen din på elsykkel. Objektivt sett er det best å sykle på Nord-Jæren, etter Leknes sine funn. Der er det flatest, det er minst vinter, men det er litt mer vind. Trondheim og Bergen er mer kupert.

Noen råd til politikere

Politikerne bør bidra til at det blir dyrere å kjøre elbil, mener Leknes. Mange i befolkningen synes elbilfordelene gir en urimelig forskjellsbehandling. Han anbefaler å vurdere ulike virkemidler for å svekke fordelene for elbil i byområdene, for eksempel høyere bompengesats, dyrere parkering, og bortfall av muligheten til å kjøre i kollektivfelt.

Leknes synes også at det bør bli flere fordeler for syklister. Et nasjonalt tiltak kunne vært momsfritak for å kjøpe elsykkel. Lokalt går det an å innføre leasing og leiordninger for elsykkel. Et annet forslag er å gi en kilometergodtgjørelse på for eksempel kr 2,5 per km («indemnité vélo» i Belgia) til ansatte som bruker sykkel for å komme seg til jobb. Dette er opp til arbeidsgivere selvfølgelig, men lokalpolitikere kan oppmuntre arbeidsplasser å vurdere sånne tiltak. Det hjelper å stimulere bruk av sykkel i hverdagen.

Selv om kollektivtilbudet er ganske godt utbygget i de fleste byene, spesielt i Bergen, har pandemien hatt stor effekt. Færre reiser med kollektivtransport, og det er usikkert om det vil øke til nivået før pandemien, mener Leknes. 22. mai 2023 ble det annonsert at kollektivtransport blir gratis i Stavanger. Det mener Leknes kan ha positive effekter på reisevaner.

Det reises mest kollektivt i Bergen, sammenlignet med Trondheim og Nord-Jæren. Kollektivselskapene kan jobbe litt mer med prising av tjenesten sånn at du har større fleksibilitet som passer dem som ikke bruker det så ofte, mener Leknes. I tillegg kommer forslag om å se hvordan man kan integrere leasing og leieordninger for elsykler.

– Hvis månedskort koster mye, er det rimelig å bruke elbil. Vi må se på ordningen der, anbefaler Leknes.

Noen av prosjektene våre i 2023

SURIMI - Integrasjon av innovative og pålitelige sosio-økologiske modeller og brukerstyrte løsninger i en digital tvilling av havet til bruk i scenario-testing og beslutningsstøttesystemer.

Hovedmålet i **DIGcapabilities**-prosjektet er å identifisere hvordan sosial bakgrunn og faktorer som øker sjansen for å være frakoblet fra utdanning og arbeid påvirker digitale praksiser, strategier og utfordringer blant blant unge mennesker med migrasjonsbakgrunn.

Tilfeldig utvalgte innbyggere i Bergen ble invitert til å diskutere lokalpolitiske saker. Metoden kalles deliberativ meningsmåling og har ikke blitt testet ut i Norge før. I 2023 overleverte vi håndboken «**Hvordan gjennomføre borgerpanel**» til byrådsleder Rune Bakervik (Ap) i Bergen.

Lange sykefravær med påfølgende uføretrygd kan være forårsaket av plager i kvinners overgangsalder. I prosjektet **MenoWork: Women's Health, Menopause and Work Life** skal NORCE forske på hvordan overgangsalderen påvirker kvinner i arbeidslivet.

I prosjektet **Sammen mot mobbing/Be-Prox** undersøker vi om et forebyggende tiltak mot mobbing bidrar til å forebygge, avdekke og håndtere mobbing i norske barnehager.

NORCE-forskere har **evaluert rammeplanen for barnehager** som trådte i kraft 1. august 2017. Evalueringen er den mest omfattende evalueringen av barnehagene som noensinne har blitt gjort. I 2023 kom sluttrapporten.

Omtrent halvparten av arbeidsstyrken har jobber som i prinsippet kan utføres hvor som helst. Kan dette bidra til at sentraliseringen reverseres? Forskningsprosjektet om **fjernarbeid** handler om å identifisere og foreslå tiltak kommuner i Hardanger-regionen kan iverksette.

Året i bilder

Her viser vi noe av det som skjedde i 2023.

Gjennom 40 år har olje- og gassnæringen og forskningsmiljøer testet ny boreteknologi på Ullrigg. Torsdag 28. september hadde vi storslått feiring for å markere jubileet. F.v. Steinar Lomeland, leder Ullrigg Test Center, Rune Volla, avdelingsdirektør Forskningsrådet, Andreas Bjelland Eriksen, daværende statssekretær i Energidepartementet og Oddvar Skjæveland, avdelingsleder R&D Infrastruktur, NORCE.

FOTO **RUNE ROLVSJORD | NORCE**

Samarbeidsavtale. Dag Rune Olsen og Thor Arne Håverstad signerer samarbeidsavtale mellom UiT Norges arktiske universitet og NORCE. UiT er et av NORCEs eieruniversiteter.

FOTO **KJETIL RYDLAND | UIT**

Sveinung Arnesen overleverte håndboken 'Hvordan gjennomføre borgerpanel' til byrådsleder i Bergen kommune, Rune Bakervik (Ap). F.v. Rune Bakervik, Sveinung Arnesen og Anne Lise Fimreite, professor ved UiB.

FOTO **THOMAS HOVMØLLER RIIS | NORCE**

↑

NORCE-arrangement på One Ocean Week 2023. Hans Petter Klohs fra Adepth Minerals (fra v.), Elisabeth Birkeland fra Equinor, Nina Jensen fra REV Ocean, Hans Kleivdal fra NORCE og Camilla Aadland fra NORCE i panelsamtale.

FOTO **ANDREAS R. GRAVEN | NORCE**

↑

Mikroplastsenteret NAMC mottar 11 millioner fra Agenda Vestlandet. Fra venstre daglig leder i Agenda Vestlandet Frode Nergaard Fjeldstad, senterleder i NAMC Gunhild Bødtker, vitenskapelig koordinator i NAMC Alessio Gomiero og styreleder og assisterende konserndirektør NORCE Klima og miljø, Hans Kleivdal.

FOTO **RUNE ROLVSJORD | NORCE**

↑

Deltakerne i ELEXIA-prosjektet besøker damvarmelageret til Vestegnens Kraftvarmeselskab (VEKS) utenfor København. Finn Bruus fra VEKS forklarer hvordan det fungerer.

FOTO **RUNE ROLVSJORD | NORCE**

Visekonsernsjef Thor Arne Håverstad og styreleder Marianne Marthinsen tester NORCEs forskningsfly. Her med pilot Andreas Tøllefsen (t.v.) og Rune Storvold.

FOTO **KATRINE JAKLIN | NORCE**

På Arendalsuka 2023 arrangerte NORCE debatt om bergvarme. Fra venstre moderator Camilla Aadland, fylkestingskandidat for Rødt Lisbeth Raanes Hansen, stortingsrepresentant for Ap Linda Monsen Merkesdal, stortingsrepresentant for FrP Marius Arion Nilsen.

FOTO **RUNE ROLVSJORD | NORCE**

NORCE deltok med presentasjoner og stand på Aquanor 2023. F.v. NORCE-forskerne Neda Gilannejad, Ursula Landazuri-Tveteraas og I-Hao Chen.

FOTO **KATRINE JAKLIN | NORCE**

03 Om NORCE

De følgende kapitlene er den offisielle årsberetningen til NORCE, signert av styret.

Biosirkel-workshop på VilVite, med prosjektleder Gro Bjerga i NORCE midt i bildet.

FOTO ANDREAS R. GRAVEN | NORCE

NORCE Norwegian Research Centre (NORCE) er et ledende forskningsinstitutt som har stor bredde av faglig ekspertise og solide kunnskapsmiljøer. Gjennom vår visjon ”Lidenskap for kunnskap - Sammen for bærekraft” forplikter vi oss til å være fremtidsrettet og engasjert i å fremme bærekraftig utvikling og det grønne skiftet.

Vår virksomhet er sentrert rundt forskning og innovasjon innen energi, helse, klima, miljø, samfunn og teknologi, og vi legger stor vekt på FNs bærekraftsmål som en kritisk del av vår strategi. Gjennom vårt nettverk av forskere, eksperter og samarbeidspartnere søker vi å adressere nøkkelutfordringer samfunnet står overfor og bidra til verdiskapning lokalt, nasjonalt og globalt.

NORCE har etablert seg med kontorer i flere regioner for å betjene ulike samfunn og sektorer. Vårt hovedkontor er i Bergen, og vi har også kontorer i Tromsø, Haugesund, Stavanger, Kristiansand, Grimstad og Oslo. I tillegg opererer vi internasjonalt gjennom et mangfold av prosjekter og partnerskap. Våre hovedeiere, som ofte også er samarbeidspartnere, er Universitetet i Bergen (UiB), Universitetet i Stavanger (UiS), Universitetet i Agder (UiA) og UIT Norges arktiske universitet (UiT).

Vår mangfoldige stab består av ansatte fra omtrent 50 ulike nasjonaliteter, noe som beriker vår forskning og våre perspektiver. Med en årlig omsetning på over en milliard kroner spiller NORCE en betydelig rolle i forsknings- og innovasjonslandskapet både nasjonalt og internasjonalt.

Tidligere var NORCE Norwegian Research Centre AS morselskap i konsernet. I 2023 ble NORCE Holding AS opprettet, med NORCE Norwegian Research Centre AS som heleid datterselskap. I tillegg ble eierskap i selskapene NORCE Innovation AS og NORCE Risavika Eiendom AS flyttet til NORCE Holding AS. Eierne og eierandeler i NORCE Holding AS er uendret fra de som var i NORCE Norwegian Research Centre AS. Reorganiseringen er forretningsmessig godt begrunnet i tråd med prinsippene om god eierstyring og selskapsledelse. Konsernregnskap for 2023 er utarbeidet på nivå for NORCE Holding AS. Denne årsrapporten kommenterer først og fremst det primære driftsselskapet i konsernet, NORCE Norwegian Research Centre AS. I tillegg inkluderer den noe utfyllende informasjon om morselskapet NORCE Holding AS og konsernet for øvrig.

NORCE inviterte til regionalt råd for Vestland i november i Bergen. Vestlandshuset var arena for møtet, med flott utsikt fra 12. etasje.

FOTO ANDREAS R. GRAVEN | NORCE

04 Samfunnsansvar

Vårt arbeid handler om å levere forskning og innovasjon av betydning for samfunnet. Dette oppnår vi gjennom et nært samarbeid med våre partnere. Vi bruker vår tverrfaglige ekspertise til å jobbe med ulike samfunnsutfordringer på en helhetlig måte.

Kommentarene i dette kapittel gjelder største driftsselskap i konsernet, NORCE Norwegian Research Centre AS.

Bærekraft

Omstillingen til et bærekraftig samfunn, med en rettferdig fordeling av goder og byrder, er vår tids største utfordring. Det er en uttalt ambisjon for NORCE å bidra med kunnskap og løsninger som kan øke tempoet i det grønne skiftet. På samme tid er vi opptatt av at måten vi driver selskapet på skal ha et klimaavtrykk som ikke er større enn nødvendig.

Klimaregnskap

Arbeidet mot å redusere karbonavtrykket til NORCE tok et steg frem i 2023, da vi oppnådde et referansenivå i klimaregnskapet. Dette referansenivået vil fungere som et viktig utgangspunkt når vi setter mål mot å bli karbonnøytrale. Vi er forpliktet til å redusere vår klimapåvirkning og vil arbeide målrettet for å oppnå dette målet.

I 2023 brukte vi Klimakost sitt klimaregnskaps-program. Dette programmet har gitt oss muligheten til å rapportere mer grundig og transparent på vårt karbonavtrykk. Ved å bruke Klimakost har vi kunnet analysere og dokumentere våre utslipp på en mer nøyaktig måte.

Reisepolicy

I tråd med vårt fokus på bærekraft, fikk vi en oppdatert reisepolicy i 2023. Denne policyen inkluderer bredere tilnærming til bærekraft og oppmuntrer til mer bruk av miljøvennlige transportalternativer, samt å begrense unødvendige reiser for å redusere vårt karbonavtrykk.

Det ble gjennomført en reisevaneundersøkelse blant ansatte. Resultatene skal brukes til å forstå hvordan ansatte reiser til og fra jobb, og om det kan opprettes tiltak slik at dette kan gjøres på en mer miljøvennlig måte.

Bærekraftsdirektivet (CSRD)

NORCE er pliktet til å rapportere i henhold til Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) i 2026 for året 2025. For å kunne være sikre på at vi skal klare å svare til kravene på en god måte, startet vi denne prosessen tidlig. Dette inkluderer å identifisere og samarbeide med nøkkelinteressenter, definere tydelige mål og fokusområder gjennom dobbel vesentlighetsanalyse, og etablere solide sammenligningsgrunnlag for bærekraftsrapporteringen vår.

Videre har vi begynt å utforske EUs taksonomi for bærekraft og hva dette betyr for NORCE. Dette rammeverket identifiserer økonomiske aktiviteter som er klassifisert som bærekraftige. Vi jobber med hvordan vi skal samle inn informasjon om alle våre forskningsaktiviteter, for å kunne evaluere hvordan våre aktiviteter passer inn i disse kriteriene.

Arbeidet med CSRD kommer til å ha et stort fokus og dedikasjon videre i 2024.

På Arendalsuka 2023 deltok Eugene Guribye på debatt om arbeindsinnvandreres forhold i Norge.

FOTO THOMAS HOVMØLLER RIS | NORCE

Formidling

Formidling av forskningsresultater er en sentral del av NORCE sitt samfunnsoppdrag. Vi skal aktivt kommunisere vår forskning og formidle våre resultater både til relevante vitenskapelige miljøer, til brukere av forskningen vår og til et bredere publikum. For å nå målgruppene, bruker vi en rekke ulike kanaler, som vitenskapelige publikasjoner, konferanser, webinarer, møter etc.

Ambisjonen er at forskningen skal holde et høyt internasjonalt nivå. Det er et mål for NORCE å delta aktivt i samfunnsdebatten med forskningsbasert kunnskap. I 2023 hadde NORCE omtrent 1250 siteringer i mediene. Tallene er fra Retriever medieovervåking der nettsaker NORCE er nevnt i blir fanget opp. I tillegg jobber vi gjennom våre egne kanaler, som nettsider, sosiale medier og nyhetsbrev.

Av sosiale medier var det på LinkedIn NORCE vokste mest i 2023, med omtrent 5 500 nye følgere i løpet av året. NORCE fikk også 500 nye følgere på Facebook. I 2023 valgte vi å prioritere Twitter/X lavere og Instagram høyere. I løpet av 2023 fikk vi 225 nye følgere på Instagram. Vi sendte også ut 11 nyhetsbrev til våre abonnenter i 2023. I tillegg til forskningsformidling gjennom ulike kanaler hadde vi tre kampanjer i 2023. Over flere uker viste vi bredden av vår kompetanse innen temaene demokrati, infrastruktur og klimaendringer.

Forskningsetikk

NORCE følger nasjonale og internasjonale forskningsetiske retningslinjer for å sikre at NORCE driver virksomheten etter de høyeste forskningsetiske standarder. I tillegg har selskapet egne forskningsetiske retningslinjer og et eget redelighetsutvalg.

↑ **Medietrening i Stavanger.** Kommunikasjonsrådgiver Andreas Graven intervjuer spesialrådgiver Ying Guo.

FOTO **CAMILLA AADLAND | NORCE**

05 Konsernselskaper

NORCE-konsernet består av flere selskaper.
Her trekker vi frem noen av de største.

NORCE Holding AS

NORCE Holding er morselskapet i NORCE Konsernet. Selskapet har eierinteresser i konsernselskaper. I tillegg forvalter selskapet en finansportefølje, hvor risikoprofil og sammensetning er basert på at fondet skal være «evigvarende», og hvor forventet avkastning skal benyttes til strategiske satsninger i konsernet.

Selskapet har som formål å investere i virksomheter som fremmer eksternt finansiert forskning av høy kvalitet og relevans til anvendelse i næringsliv, forvaltning og i samfunnet for øvrig. Virksomhetene som selskapet er engasjert i, skal fremme innovasjon og nyskapning i samarbeid med samfunn og næringsliv, eller på annen måte bidra til dette. Selskapet kan, direkte eller gjennom datterselskaper, investere i virksomheter som eier fast eiendom. Overskuddslikviditet i selskapet kan investeres i en veldiversifisert kapitalforvaltningsportefølje, samt benyttes til finansiering av prosjekter eller investeringer i konsernselskaper. Det skal ikke utbetales utbytte til aksjonærene.

NORCE Norwegian Research Centre AS

Selskapet (NORCE) er det største selskapet i konsernet og hvor det vesentligste av ansatte og forskningsaktivitet er organisert. Beskrivelse av aktiviteter i denne årsberetningen gjelder først og fremst denne enheten, dersom ikke annet er spesifisert. NORCE er et heleid datterselskap av NORCE Holding AS.

Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge AS (NUBU)

NUBU – Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge, fokuserer på å integrere forskning i praksis for å støtte barn og unge med atferdsproblemer. Deres arbeid inkluderer omfattende forskningsprosjekter, som ”Barns sosiale utvikling”, som har fulgt rundt 1100 barn og deres familier siden 2006 for å forstå utviklingen av sosial kompetanse og atferdsproblemer. NUBU engasjerer seg også i utvikling av metoder og tiltak for å bedre barn og unges psykiske helse og velferd. NUBU er et heleid datterselskap av NORCE. Mer detaljert informasjon finnes på deres hjemmeside: www.nubu.no.

Voldsforsker Per Moum Hellevik i NKVTS i debatt under Arendalsuka hvor temaet var Hvordan bedre barn og unges trygghet på nett? Til venstre ordstyrer Tone Foss Aspevoll og til høyre. fagleder i Barnevakten Kjellaug Torheim
FOTO **NKVTS**

NUBU-konferansen belyser temaer innenfor forskningsbasert forebygging og behandling av atferdsproblemer blant barn og unge. Konferansen samler forskere og fagpersoner som jobber med blant annet barnevern, psykisk helse og skole.

FOTO **NUBU**

Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress AS (NKVTS)

NKVTS – Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress, fokuserer på utvikling av kunnskap om vold og overgrep, katastrofer, terror og stressmestring, samt tvungen migrasjon og flyktningehelse. Deres arbeid bidrar til økt forståelse og bedre tiltak for å håndtere disse komplekse og sammensatte problemene. NKVTS er et heleid datterselskap av NORCE. For mer detaljert informasjon, besøk deres hjemmeside: www.nkvts.no.

NORCE Innovation AS

NORCE Innovation bidrar til kommersialisering av resultater fra forskningen i NORCE, gjennom underliggende datterselskaper, tilknyttede selskaper og øvrige eierinteresser. Selskapet leier inn ressurser fra NORCE-TTO, en avdeling i NORCE Norwegian Research Centre AS, for å forvalte porteføljen. NORCE Innovation AS er et heleid datterselskap av NORCE Holding AS.

Nordisk institutt for odontologiske materialer AS (NIOM)

NIOM (Nordisk Institutt for Odontologiske Materialer) arbeider for å sikre at dentale biomaterialer er både sikre og effektive. De engasjerer seg i forskning, deltar i standardiseringsarbeid og tilbyr klinisk relevant rådgivning til tannhelsetjenester og helsemyndigheter i de nordiske landene.

NIOM tilbyr også forskningsbasert konsulenttjeneste og akkreditert testing i henhold til internasjonale standarder, hvor deres uavhengige testlaboratorium leverer nøyaktige og uavhengige data akseptert for tredjepartsevalueringer av dentale materialer og instrumenter. NORCE har 51 prosent eierandel i dette selskapet, og Helse og omsorgsdepartementet eier 49 prosent. For mer informasjon, besøk NIOMs nettside på www.niom.no.

NORCE Risavika Eiendom AS

Selskapet har som eneste formål å eie eiendommen Energiveien 16 på Tananger i Stavanger. Eiendommen leies videre til NORCE Norwegian Research Centre AS på en barehouse avtale. Eiendommen huser NORCE Teknologipark Risavika (NTR).

NTR skal legge til rette for overgang til nye energiformer og sirkulærøkonomi gjennom å tilby infrastruktur til pilotering av teknologier innen industriell bioteknologi, samt produksjon og bruk av hydrogen og relaterte energibærere. Kunder og oppdragsgivere får verifisert, forbedret og effektivisert sin teknologi, som blir skalert opp til medium skala. NTR tilbyr spesialiserte arealer og fasiliteter som kan tilpasses kundens piloteringsbehov, samt alle prosesser, kompetanse og erfaring som trengs for å lykkes med piloteringen. NORCE Risavika Eiendom AS er et heleid datterselskap av NORCE Holding AS.

06 Kommersialisering

Kommersialisering av våre forskningsfunn utgjør en viktig del av virksomheten til NORCE. Konsernselskapet NORCE Innovation AS spiller en sentral rolle i å omdanne forskningsbaserte ideer, som ofte har blitt til i NORCE sine fagmiljøer over flere år, til levedyktige selskaper.

Fermentor ved NORCE Teknologipark Risavika.

FOTO CAMILLA AADLAND | NORCE

Demonstrasjon, opplæring og uttesting av NORCE autonom kystdrone (Unmanned autonomous surface vessel, U-ASV) i Haugesund

FOTO ANJA M. RENNESTRAUM | NORCE

I løpet av 2023 har vi rettet ekstra oppmerksomhet mot utviklingen av spin-off-selskaper som gir stor mulighet for å skape nye arbeidsplasser og gi økonomisk fortjeneste for NORCE. Blant disse selskapene finner vi blant annet Xsens AS, Offshore Sensing AS og Gas2feed AS.

Xsens AS

Xsens AS spesialiserer seg i produksjon og leveranse av avansert måleteknologi designet for å monteres eksternt på prosessrør i bruk, og tilbyr presis måling av strømningshastighet og spesifikke egenskaper for væskestrømmer.

Bedriften står på en robust plattform av innovasjon, støttet av fem patentfamilier som garanterer eksklusive rettigheter til sine banebrytende løsninger over et bredt geografisk område. NORCE sin eierandel på 48 prosent i Xsens AS reflekterer en sterk tro på selskapets potensial og bidrar til å sikre lederskap i utviklingen av neste generasjons måleteknologi. For ytterligere detaljer om deres produkter og tjenester, besøk deres hjemmeside: www.xsensflow.com.

Offshore Sensing AS

Offshore Sensing AS leverer banebrytende innovasjon med sin produksjon og leveranse av autonome, havgående seildroner, som kan tilpasses med et bredt spekter av sensorer for diverse formål og fjernstyres via satellitt. Disse robuste seildronene er designet for å tåle ekstreme sjøforhold, inkludert orkanstyrke vind og bølger opptil 14 meter, noe som gjør dem ideelle for langvarige oppdrag i utfordrende miljøer som polområdene. Med solcellepaneler

integrert i dekket, kan seildronene operere selvstendig i flere måneder om gangen, noe som tilbyr en unik kapasitet for havovervåking og datainnsamling. Med en eierandel på 87 prosent viser NORCE sitt engasjement for å drive frem innovasjon innen maritim teknologi. For mer dyptgående informasjon om deres banebrytende løsninger, besøk deres hjemmeside: www.sailbuoy.no.

Gas2feed AS

Gas2feed AS tar en ledende rolle i å revolusjonere produksjonen av bærekraftig protein ved å anvende en nyskapende prosess som kombinerer karbonresirkulering og grønt hydrogen i mikrobiologisk fermentering. Denne prosessen, som allerede har vist lovende resultater på laboratorienivå, representerer et betydelig skritt fremover mot mer miljøvennlige løsninger innen fôrproduksjon, spesielt for akvakultur.

Gas2feed AS står foran en spennende fase med oppskalering og testing i større tanker. NORCE, som eier 36 prosent av Gas2feed AS, støtter denne banebrytende tilnærmingen som en del av deres bredere engasjement for innovasjon og bærekraft. For mer inngående informasjon, besøk deres hjemmeside: www.g2f.no.

Kari-Anne Jønnes, stortingsrepresentant for Høyre og medlem av Utdannings- og forskningskomiteen (i midten) besøker NORCE i Bergen. Her sammen med Monika Sandnesmo, leder forskningspolitikk og samfunnskontakt (til v.) og André Almås Christiansen, politisk rådgiver i Høyre for utdannings- og forskningsfraksjonen. De får en orientering om seilbøyen.

FOTO **CAMILLA AADLAND | NORCE**

07 Helse, miljø og sikkerhet

Overordnet målsetting i NORCE er at alle aktiviteter skal foregå uten skade på mennesker, ytre miljø eller verdier.

TABELL I

Oversikt over hendelser og tilløp til hendelser siste to år

År	Uønskede hendelser	Tilløp til hendelser	Hendelser med personskader	Hendelser med sykefravær
2023	16	38	6	2
2022	30	23	15	1

NORCE har en egen sykkel for kortreiste ærend.

FOTO PER GUNNAR LUNDE | NORCE

Morselskapet NORCE Holding AS har ingen ansatte og dermed ingen direkte påvirkning på HMS. I det følgende kommenteres viktige parametere og hendelser for største datterselskap, NORCE Norwegian Research Centre AS.

HMS-policy

Overordnet målsetting i NORCE er at alle aktiviteter skal foregå uten skade på mennesker, ytre miljø eller verdier. Vi skal ha en trygg og inkluderende kultur, samt opprettholde et sikkert og godt arbeidsmiljø som fremmer de ansattes trivsel. NORCE arbeider systematisk med HMS og arbeidet gjennomføres på en måte som oppfyller myndighetskrav og interne rutiner.

HMS-mål

NORCE arbeider systematisk og målrettet med HMS gjennom hele året. Hovedfokus i 2023 har vært ISO-45001 sertifisering og implementering av nytt risikostyringsverktøy, samt overgang til nytt stoffkartotek. HMS-status og oppdateringer er gjennomgått i regelmessige møter med konsernledelsen og mellomledere, fagforening, vernetjenesten og arbeidsmiljøutvalg. HMS-statistikk og erfaringsoverføring fra hendelser er tilgjengelig for alle ansatte på intranettet til NORCE.

HMS-hendelser og tilløp til hendelser

HMS-statistikk for 2022 og 2023 er gitt i tabell over. I løpet av 2023 ser vi en positiv trend hvor antall innrapporterte tilløp til hendelser øker, samtidig som antall faktiske HMS-hendelser har gått betraktelig ned. Likevel er det negativt at hendelser med sykefravær har økt, samtidig har det vært en positiv utvikling ved at det har vært færre personskader totalt. I 2023 har det vært to personskader som har medført sykefravær; brudd i finger i forbindelse med arbeid i laboratorium, samt brudd i håndledd og ribben da ansatt snublet i en ledning og falt. Det er også registrert fire førstehjelpsskader. Flere av tilløpene som er registrert gjelder materielle skader som har oppstått på grunn av uvær.

Utslipp til ytre miljø

NORCE har et mål om 0 utslipp til ytre miljø. Det har vært to mindre utslipp til ytre miljø i 2023. Et utslipp var 800 liter mikroalgemasse som rant ut i grus utendørs. Det var også et utslipp av 300 liter sukrose (sukkerholdig vann) som gikk til kloakkavløp. Konsekvens for ytre miljø er vurdert som minimal i begge tilfellene, og korrektive og preventive tiltak er gjennomført.

Vernetjeneste og arbeidsmiljøutvalg

I 2023 gjennomførte NORCE ett ekstraordinært og fire ordinære AMU-møter. Referat fra alle møtene er gjort tilgjengelige for alle ansatte via NORCE sitt intranett. Arbeidsgiversiden hadde ledelsen i utvalget dette året. NORCE har 19 verneområder med egne verneombud og et felles hovedverneombud, vernerunder gjennomføres regelmessig. Det ble foretatt valg av AMU-medlemmer, verneombud og hovedverneombud i 2023, og alle har fått tilbud om lovpålagt opplæring. Hovedverneombudet er fast medlem i AMU. I tillegg arrangeres det faste møter mellom ledelse og hovedverneombud.

Miljøaspekter

De mest signifikante miljøaspektene i NORCE er forbruk av kjemikalier og spesialavfall. Bruksmengde og aktivitetsnivå er relativt lavt og samlet sett er selskapets negative påvirkning på natur og miljø liten. NORCE utfører flere forskningsprosjekter som anses som et positivt bidrag til å redusere fremtidig miljøpåvirkning. Det gjennomføres årlig oppdatering av miljøaspektene. I 2023 tok vi i bruk verktøyet Klimakost for å beregne NORCE sitt klimaregnskap. Klimaregnskapet viser vårt totale klimafotavtrykk og gir NORCE innsikt i hvilke kilder som bidrar mest til klimafotavtrykk for enklere å kunne sette i gang effektive tiltak for reduksjon i klimagassutslipp.

Sikring og beredskap

Styringssystemet for sikring er i utvikling og blir løpende tilpasset krav og retningslinjer fra offentlige myndigheter. NORCE har utviklet policy, retningslinjer og rutiner for personellsikkerhet, fysisk sikring og informasjonssikkerhet. Ønsket resultat for 2024 er å være sertifisert etter ISO27001 og at policy og retningslinjer er iverksatt.

NORCE skal ha en trent og proaktiv risiko- og beredskapsorganisasjon som er satt i stand til å identifisere risikoer og håndtere uønskede hendelser – herunder også tilløp til uønskede hendelser.

Rune Storvold i Antarktis i anledning TONe prosjekt og etablering av infrastruktur for droneovervåking.

FOTO RUNE STORVOLD| NORCE

NORCE har i 2023 anskaffet et eget krisehåndteringsverktøy – RAYVN, og gjennom dette videreutviklet seg som beredskapsorganisasjon.

Beredskapstreningen er i 2023 satt i system med faste møteplasser for operasjonell krisestab i samhandling med strategiske kriseledere.

Kvalitet

Kvalitetspolicy

NORCE skal levere tjenester og produkter til avtalt kvalitet, tid og pris, og samtidig opprettholde et sikkert og godt arbeidsmiljø som fremmer de ansattes trivsel og deres fysiske og psykiske helse. Vi skal drive forskning og forskningsrelatert virksomhet av høy vitenskapelig kvalitet etter anerkjente vitenskapelig metoder, og vi skal arbeide i henhold til aktuelle lovkrav og forskningsetiske prinsipper.

Interne revisjoner og ledelsens gjennomgang

Ledelsens gjennomgang ble som planlagt gjennomført i april og november. Interne revisjoner er gjennomført i henhold til revisjonsplan. Vi utførte 28 interne revisjoner i 2023.

Styringssystem

I 2023 har vi videreutviklet NORCE sitt styringssystem MAPS, basert på innmeldte forbedringsforslag og systematisk avviksbehandling. Systemet ble i tillegg utvidet til å dekke kravene i ISO 45001:2018 Ledelsessystem for arbeidsmiljø. Sertifisering ble oppnådd i mai 2023. Alle nyansatte får opplæring i MAPS i løpet av de første to ukene etter oppstart i NORCE. I tillegg er det gjennomført repeterte gjennomganger i forskningsgruppene etter hvert som behov avdekkes.

Sertifisering

NORCE er sertifisert i henhold til ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 og ISO 45001:2018. Oppføring i leverandørdatabasene Magnet JQS og Achilles er videreført. Det arbeides med å bli sertifisert iht. ISO 27001.

Åpenhetsloven

I 2023 er det gjort vurderinger av leverandører i forbindelse med anskaffelser og av samarbeidspartnere i forbindelse med avtaleinngåelse i henhold til de forventningene som ligger i Åpenhetsloven. Det ble ikke avdekket store avvik hos noen av disse. Høsten 2023 ble det besluttet å opprette et Aktsomhetsutvalg i NORCE som kan bistå i aktsomhetsvurderinger og som kan følge opp NORCE sitt arbeid med dette. Dette utvalget hadde første møte i 1. kvartal 2024 og vil møtes minst kvartalsvis fremover og ellers ved behov.

Les mer om hvordan NORCE jobber med Åpenhetsloven

https://www.norceresearch.no/om-oss/slik-arbeider-norce-med-apenhetsloven

08

Folk

NORCE har et viktig og meningsfylt samfunnsoppdrag og er avhengig av å tiltrekke og beholde medarbeidere med høy kompetanse for å kunne levere anvendt forskning av høy kvalitet.

FIGUR I

Folk i NORCE

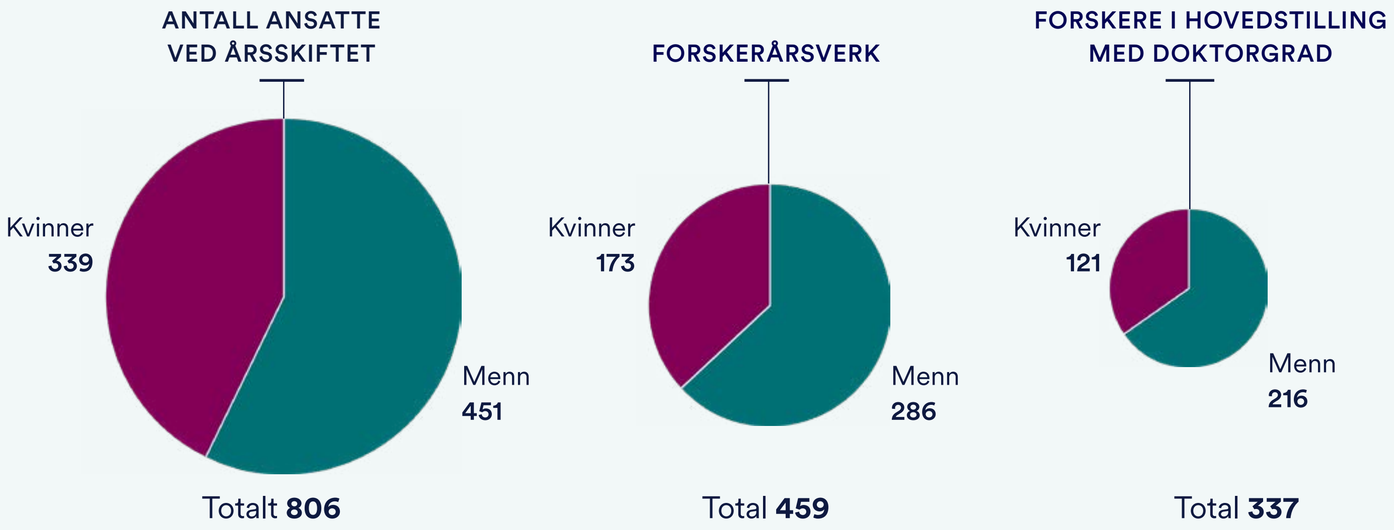

HR-rådgiver Johan Maximilian Matre på administrasjonssamling høsten 2023.

FOTO **RUNE ROLVSJORD | NORCE**

Antall ansatte i 2023 var 806 og 42 prosent var kvinner. Hovedandelen av våre medarbeidere arbeider i forskningsdivisjonene (719) hvor 40 prosent er kvinner. Antall forskerårsverk i 2023 var 459 og 38 prosent var kvinner. Lavest andel kvinner er i divisjon Energi og teknologi (22 prosent). Forskere i hovedstilling med doktorgrad er 337, og 36 prosent er kvinner. Antall ansatte i administrasjonen var 151, med 57 prosent kvinner.

Morselskapet NORCE Holding AS har ingen ansatte. I det følgende kommenteres viktige parametere for det største datterselskapet, NORCE Norwegian Research Centre AS (NORCE). For antall ansatte i konsernet, se note i konsernets årsregnskap.

NORCE, en attraktiv, innovativ og bærekraftig organisasjon

NORCE har et viktig og meningsfylt samfunnsoppdrag og er avhengig av å tiltrekke og beholde medarbeidere med høy kompetanse for å kunne levere anvendt forskning av høy kvalitet. NORCE må derfor være en foretrukken, fleksibel og inkluderende arbeidsgiver, der folk trives og får gode utviklingsmuligheter.

Ledelse

Det er et viktig mål at NORCE har en god kjønnsbalanse, både i lederstillinger og vitenskapelige toppstillinger. Antall medlemmer i konsernledelsen er 10, og 40 prosent er kvinner. Antall ledere i forskningsdivisjonen (forskningsledere) er 70, og 40 prosent er kvinner. Antall ledere i administrasjonen er 26 og 58 prosent er kvinner. Antall vitenskapelige i toppstillinger

(forsker 1, sjefsforsker og spesialforsker) er 101, hvor 23 prosent er kvinner. Arbeidet med god kjønnsbalanse, spesielt i vitenskapelige toppstillinger, må videreføres og det må oppfordres til og legges til rette for at flere kvinner velger å gå inn i disse stillingene.

Styre

Det er 11 medlemmer i styret, hvorav 7 er kvinner og 4 menn. Det er identisk styre i NORCE Holding AS og NORCE Norwegian Research Centre AS. Etter etableringen har NORCE Holding AS hatt ett styremøte og behandlet 3 saker. NORCE Norwegian Research Centre AS hadde 10 styremøter og behandlet 73 saker.

Rekruttering

I alt var det lyst ut 47 stillinger i 2023, med 73 nytilsettinger i faste stillinger. NORCE opplever å være en attraktiv arbeidsgiver for søkere både i Norge og fra utlandet. Det er generelt et høyt antall søkere på de aller fleste stillinger, men på fagområder der det kreves svært spesialisert og sjelden kompetanse, er kandidatmarkedet noe mer krevende. NORCE er en internasjonal organisasjon hvor ansatte representerer 49 ulike nasjonaliteter og det er ansatte i 15 ulike land. Dette stiller store krav til god mangfoldsledelse og gode inkluderingsrutiner i organisasjonen.

Sykefravær

Gjennomsnittlig sykefravær i 2023 var 4,8 prosent. Dette var en liten oppgang fra året før (4,7 prosent). Det arbeides målrettet med å forebygge og følge opp sykefravær og HR bistår med lederstøtte, i tillegg til bedriftshelsetjenesten. NORCE er fleksibel med tilrettelegging, etter prinsipper for et inkluderende arbeidsliv.

Arbeidsmiljø

I 2022 ble det gjennomført en omfattende arbeidsmiljøundersøkelse for å evaluere tilfredshet, trivsel og forbedringsområder i selskapet. Resultatene viste en solid forbedring på viktige områder. Ansatte svarte at de trives godt og vil anbefale NORCE som arbeidsplass til andre. Gjennom 2023 har det vært et målrettet oppfølgingsarbeid av tiltaksplaner. HR har fagressurser som direkte bistår ledere med

↑

Arbeidet med nytt intranett startet for fullt i 2023. Bouvet hjalp oss med å kartlegge behov i organisasjonen. Fra venstre: Camilla Aadland og Irene Husa fra NORCE, Regine Sagstad, Hedvig Myklebust, Renate Svenheim og Caroline Power fra Bouvet og Elin Hovda Hageberg fra NORCE. Rune Rolvsjord deltok også.

FOTO **RUNE ROLVSJORD | NORCE**

team- og arbeidsmiljøutvikling ved behov, utover at vi benytter ekstern leverandør på organisasjons- og lederutvikling på mer omfattende oppdrag.

Kompetanseutvikling

Systematisk kompetanseutvikling er avgjørende for ansattes trivsel, karriereutvikling og for at NORCE skal kunne levere på samfunnsoppdraget. Gjennom NORCE Academy har HR etablert et strategisk virkemiddel for kompetanseutvikling for ledere og ansatte i NORCE.

NORCE Academy bidrar til ansattes faglige utvikling gjennom interne kurs, workshops og digitale kompetansetilbud. Det er en viktig målsetting at forskningsrelevant kursutvikling hovedsakelig leveres av interne bidragsytere som kjenner forskerrollen i NORCE godt. Dette gjelder både for prosjektlederkurs og for faglige kurs som en forsker trenger for å lykkes best mulig.

Godt lederskap er avgjørende for å utvikle NORCE som en attraktiv arbeidsplass med et godt arbeidsmiljø. I tillegg er gode ledere avgjørende for å bygge ønsket kultur, utvikle selskapet og realisere strategiske mål. NORCE satser derfor sterkt på å bygge et godt lederskap.

NORCE har flere pågående lederutviklingsprogrammer og i 2023 startet andre kull opp på hovedprogrammet til NORCE. Dette programmet går over et år og har fire moduler. Blant temaene er utvikling av lederskap, mangfoldsledelse og konflikthåndtering.

Oktober 2023 ble det for første gang gjennomført et onboarding program for nye ledere. Tilbakemeldingene var gode og spesielt muligheten deltakelse ga for å knytte kontakt med andre nye ledere og få økt kontekstforståelse og kunnskap om ledelsesprosesser. Formålet med programmet var å bistå nye ledere i å raskere komme inn i sin nye lederrolle.

Høsten 2023 ble Lederforum etablert. Dette er en digital møteplass for ledere, hver første fredag i måneden. Formålet er å tilby ledere en arena for faglig påfyll og erfaringsutveksling. Foreløpig har vi brukt hovedsakelig eksterne tilbydere. Tilbudet er godt mottatt med høy deltakelse.

Gjennom å legge til rette for individuell og kollektiv kompetanseutvikling, bygger NORCE en organisasjonskultur som understøtter forskning, innovasjon, samarbeid og kontinuerlig læring, og som styrker selskapets sin posisjon som en foretrukken arbeidsgiver i sektor.

Digitalisering

I 2023 er det lagt ned et betydelig arbeid for å automatisere flere av preboarding og onboarding prosessene i HR. Dette har vi gjort av flere årsaker, blant annet for å etterleve GDPR-reglene for persondata. I tillegg ønsker vi at nyansatte skal oppleve seg inkludert og ivaretatt fra dagen de takker ja til stilling i NORCE. Ansatte som får en god opplevelse av pre- og onboarding vil oppleve NORCE som en profesjonell og ivaretakende arbeidsgiver. I tillegg legges det til rette for at ledere tar kontakt med sine nyansatte, i god tid før ny medarbeider starter i NORCE.

HR erfarer at det er stor pågang fra organisasjonen på hevendelser innen HR-administrative områder. Dette er ofte komplekse spørsmål som krever spisskompetanse på ulike fagområder. Høsten 2023 tok HR i bruk systemet Pure Service, for å sikre at henvendelser besvares av HR-medarbeidere med spisskompetanse på de ulike fagområdene.

HR rollen er i stadig endring og det forventes i større grad at HR har kunnskap og datagrunnlag for å bistå både styret og ledelsen med styringsdata. I tillegg gir digitalisering store muligheter for effektivisering, forbedring og fornying av både HR-prosesser og utviklingstiltak i organisasjonen.

Det pågår derfor et arbeid med innkjøp av et HRM-system (Human Resources Management System). Dette skal gi både effektivitetsgevinst og bedre datatilgang, både for ledere og ansatte i selskapet.

HRM-systemet vil også legge til rette for en mer strategisk tilnærming til kompetanseutvikling av NORCE sine medarbeidere. Systemet vil bidra til å identifisere trender, styrker og områder for forbedring, slik at NORCE kan tilpasse kompetanseutvikling i form av opplæring, talentutvikling og prestasjonsvurdering mer presist.

↑

På 5-års markeringen vår 2. oktober 2023 var det fullt av folk i kantinen. De fikk ikke bare servert kake, men også høre talen til konsernsjef Camilla Stoltenberg, som hadde sin første arbeidsdag i NORCE denne dagen..

FOTO **ANDREAS R. GRAVEN | NORCE**

Likestilling og mangfold

NORCE skal være en inkluderende arbeidsplass med et godt arbeidsmiljø og gode utviklingsmuligheter for alle. NORCE har mange ansatte som arbeider fra utlandet, men mange flytter også til Norge. Det er krevende å flytte til et nytt land, komme til en ny organisasjon og i en ny stilling. Det er derfor viktig at også disse medarbeiderne opplever tilhørighet i NORCE. En god onboarding prosess blir derfor ekstra viktig for denne gruppen ansatte. Det pågår et større prosjekt for å sikre god onboarding og mottak av internasjonale nyansatte, og det arbeides med at informasjon, styringsdokumenter og medarbeiderhåndbøker skal være tilgjengelige på engelsk.

Internasjonale medarbeidere er viktig for at NORCE skal få tilgang til spissfaglig forskerkompetanse og NORCE tilbyr ansatte som flytter til Norge et digitalt kurs i «norsk kultur og hvordan det er å arbeide med kollegaer i den norske arbeidskulturen». Med tanke på inkludering, så dekker NORCE også inntil tre norskkurs for ansatte som flytter til Norge. På NORCE sitt hovedprogram for lederutvikling, er mangfolds ledelse tema på en todagers samling.

NORCE har forpliktet seg til en konsern-overgripende handlingsplan for likestilling og mangfold som er godkjent av styret. NORCE utarbeider også årlige Likestillingsredegjørelser som viser statistikk og status for arbeidet med likestilling og mangfold. Disse er tilgjengelig på våre nettsider.

Styreansvarforsikring

Det er tegnet styreansvarsforsikring som gjelder styret og daglig leder i morselskap og i datterselskaper i konsernet. Dekning er inntil 50 millioner kroner per tilfelle per år.

↑

Christina Brunnner og og Johan Maximilian Matre snakket om stress på seminar for administrasjonen i NORCE.

FOTO **RUNE ROLVSJORD | NORCE**

09 Økonomi

Den operasjonelle utviklingen i NORCE har vært god gjennom 2023. Konsernet har bra fremdrift på løpende prosjekter, solid ordrebok og høy tilslagsprosent i søknadsprosesser, spesielt innen EU sine rammeprogrammer for forskning og innovasjon.

Administrasjonen i NORCE samlet på felles seminar høsten 2023

FOTO RUNE ROLVSJORD | NORCE

Utviklingen i 2023

Verdensøkonomien er fortsatt påvirket av politisk uro, konflikter og krig, høy inflasjon og høye renter. Dette legger press på næringslivet og påvirker etterspørselen etter oppdragsprosjekter.

Instituttsektoren balanserer på mange måter på en knivsegg; store deler av finansieringskildene er kostnadsdekkende (eksempelvis grunnbevilgning og prosjekter med Norges forskningsråd), andre krever delvis egenfinansiering (EU-prosjekter), mens oppdragsprosjekter med næringslivet kan gjøres til markedspris. Samlet gir dette beskjedne muligheter til positiv margin og å bygge egenkapital fra ordinær drift. Mindre negative endringer i forutsetningene kan derfor raskt svekke resultatet.

Etter flere år med positivt resultat fra drift, hadde NORCE i 2023 negativt driftsresultat. Dette skyldes en kombinasjon av blant annet stor suksess med EU-prosjekter som ikke er fulldekkende, egenfinansiering av flere strategiske satsninger som for eksempel NORCE Teknologipark Risavika og noen ekstraordinære kostnader. Totalresultatet til NORCE ender likevel positivt. Dette skyldes i hovedsak gevinster fra kapitalforvaltningen.

Gevinster etter suksess med kommersialisering over en årrekke har gitt NORCE en betydelig kapitalbase. I 2022 ble denne investert i en veldiversifisert finansportefølje med et evigvarende perspektiv, og avkastningen i 2023 var god. Det er planlagt at forventet årlig avkastning på porteføljen skal benyttes til finansiering av strategiske prosjekter i NORCE fra morselskapet NORCE Holding AS.

Året i tall

Morselskapet NORCE Holding AS rapporterte driftsinntekter på 0,0 MNOK i 2023. Driftsresultatet for 2023 var 0,0 MNOK. Netto finansresultat var 43,9 MNOK. Ordinært resultat før skattekostnad var 43,9 MNOK. Selskapet har totalkapital på 670 MNOK, hvorav egenkapitalen er 670 MNOK (100 %) og gjeld 0 MNOK.

Årsresultat i NORCE Holding AS foreslås overført til annen egenkapital. Selskapet har tilfredsstillende likviditet ved utgangen av 2023. Selskapets årsregnskap er utarbeidet under forutsetningen om fortsatt drift.

Forskningsselskapet NORCE Norwegian Research Centre AS rapporterte driftsinntekter på 1 179 MNOK i 2023, mot 1 082 MNOK i 2022. Driftsresultatet for 2023 var -26,0 MNOK, mot 10,5 MNOK i 2022. Netto finansresultat var 60,8 MNOK i 2023, og 59,9 MNOK i 2022. Ordinært resultat før skattekostnad var 34,8 MNOK i 2023, sammenlignet med 70,4 MNOK i 2022. Selskapet har per 31.12.2023 totalkapital på 745 MNOK, hvorav egenkapitalen er 111 MNOK (15 %) og gjeld 634 MNOK. Til sammenligning var egenkapitalen 31.12.2022 totalt 626 MNOK (47 %).

Endring i egenkapital skyldes i det aller vesentligste restrukturering av konsernet, hvor eierskap i NORCE Innovation AS, NORCE Risavika Eiendom AS og det meste av finansporteføljen ble flyttet opp til NORCE Holding AS med virkning fra 29.12.2023. Årsresultat i NORCE Norwegian Research Centre AS foreslås overført til annen egenkapital. Selskapet har tilfredsstillende likviditet ved utgangen av 2023. Selskapets årsregnskap er utarbeidet under forutsetningen om fortsatt drift.

Konsernet som helhet rapporterte driftsinntekter på 1 402 MNOK i 2023, mot 1 313 MNOK i 2022. Driftsresultatet for 2023 var -14,4 MNOK, mot –0,2 MNOK i 2022. Netto finansresultat var 73,0 MNOK, mot –6,2 MNOK året før. Ordinært resultat før skattekostnad var 58,6 MNOK i 2023, sammenlignet med –6,4 MNOK i 2022. Selskapet har totalkapital på 1 410 MNOK, hvorav egenkapitalen er 572 MNOK (41 %) og gjeld 838 MNOK.

TABELL I

Finansielle nøkkeltall 2023

	NORCE Norwegian Research Centre	NORCE Holding (mor)	Konsern
Driftsinntekter	1 178 MNOK	0,0 MNOK	1 402 MNOK
Driftsresultat	-26,0 MNOK	0,0 MNOK	-14,4 MNOK
Resultat før skatt	34,8 MNOK	43,9 MNOK	58,6 MNOK
Egenkapital	111 MNOK	670 MNOK*	572 MNOK*
Egenkapitalandel	15 %	100 %	41 %

*Konsernselskapene NKVTS og NUBU har netto udekkede pensjonsforpliktelser på hhv 67 MNOK og 54 MNOK, totalt 121 MNOK. NKVTS har fått på plass en statlig bevilgningsstruktur der man over tid kan sette av midler og bygge opp en kapitalbase som balanserer de udekkede forpliktelsene. NUBU har også fått økt sine bevilgninger og har planer om å gjøre tilsvarende avsetninger. Korrigert for de udekkede pensjonsforpliktelsene ville egenkapitalen i konsernet øke fra bokført 572 MNOK (41 %) til justert 693 MNOK (45 %).

10 Risiko og risikostyring

Styret har vedtatt retningslinjer for å redusere og styre risiko, og ledelsen har implementert disse i virksomheten.

Forsker i NORCE Robert Ewald jobber med simuleringer av bore-operasjoner på vår infrastruktur OpenLab i Stavanger.

FOTO **NORCE**

Overordnet om målsetting og strategi

NORCE er eksponert for risiko på ulike områder, både operasjonelt og finansielt. Målet er å avdempe risikoen til et akseptabelt nivå. Styret har vedtatt retningslinjer for å redusere og styre risiko, og ledelsen har implementert disse i virksomheten.

Operasjonell risiko

Det er en generell operasjonell risiko for at prosjekter ikke gir tilstrekkelig inntekt til å dekke alle kostnadene. NORCE har etablert organisatoriske strukturer, kontrollrutiner og fullmaktsmatrise for å sikre god risikovurdering og gjennomgang før nye avtaler inngås. Mangel på tilstrekkelig ordrebok for selskapet utgjør en annen operasjonell risiko. Selskapet arbeider kontinuerlig med å utvikle markedsmulighetene, noe som reduserer denne risikoen på kort og lang sikt. I 2023 har NORCE tatt i bruk verktøyet Anaplan for en rekke analyse- og planleggingsformål. Blant annet skal dette brukes til bemanningsplanlegging av prosjekter, noe som vil gi bedre oversikt over ordrebok og bidra til en bedre utnyttelse av denne, og synliggjøre hvor man må rette søknadsfokus/salgsaktiviteter for å utnytte egen kapasitet på en best mulig måte.

NORCE er videre eksponert for operasjonell risiko knyttet til drift av infrastruktur, som blant annet laboratorier og testfasiliteter. Selskapet har etablert rutiner, herunder sertifisering, for å sikre at disse risikoene er underlagt tilstrekkelig kontroll. NORCE har også ansatte som utfører feltarbeid i nære og fjerne strøk og i arbeid på lokasjoner som krever særskilt oppfølging.

Gjennom 2023 har selskapet arbeidet videre med etablering av NORCE Teknologipark Risavika. Prosjektet er komplekst og involverer en rekke ulike fagområder i NORCE. NORCE arbeider for å etablere nye rutiner for å bedre håndtere risikoen for slike prosjekter med lignende kompleksitet fremover.

Finansiell risiko

NORCE har som målsetting å drive forskningsvirksomhet og øvrige aktiviteter med begrenset eksponering for finansiell risiko. Selskapets styre har vedtatt retningslinjer for å redusere eksponering til et håndterbart nivå, herunder fullmaktsmatrise, finans- og forvaltningspolicy, og valutapolicy. De største finansielle risikoene NORCE er eksponert for, er:

Risiko for verdifall på finansplasseringer: Selskapet har etablert en finans- og forvaltningspolicy som gir retningslinjer for likviditetsstyring og forvaltning av overskuddslikviditet. Det skilles mellom likviditetskapital, som skal forvaltes i bank og pengemarkedsfond, og forvaltningskapital, som skal forvaltes i en diversifisert portefølje i et langsiktig perspektiv. Fra 29. desember 2023 ligger det vesentligste av forvaltningskapitalen i NORCE Holding AS, etter det ble flyttet fra NORCE Norwegian Research Centre

AS i forbindelse med restruktureringen av konsernet.

Styret har vedtatt strategisk allokering av forvaltningskapitalen, og benytter følgende aktivaklasser: pengemarkedsfond, obligasjoner, eiendom, aktive eierfond, og garderingsfond/hedgefond. Allokeringen er gjort for å skape god risikojustert avkastning. Vedtatt fordeling mellom rentepapirer og aksjer/alternative investeringer er 30 /70 prosent i NORCE Holding AS.

Tidsvektet avkastning på forvaltningskapitalen i 2023 endte på 12,6 % og en gevinst på 45 MNOK. Dette resultatet ligger i 2023 i sin helhet i NORCE Norwegian Research Centre AS. Fra 2024 vil det meste av kapitalen og avkastningen ligge i NORCE Holding AS.

Risiko for verdifall i datterselskaper: NORCE arbeider med å kommersialisere forskning og innovasjon gjennom datterselskaper eid og styrt av det heleide datterselskapet NORCE Innovation AS. Disse investeringene er i ulike stadier av kommersialisering og eksponert for ulike risikoer. Det er etablert retningslinjer for virksomhetsstyring for å avdempe aktuelle risikoer.

Motpartsrisiko (risiko for tap på fordringer mot oppdragsgivere): Risikoen for tap på fordringer har historisk vært lav. På grunn av økt økonomisk risiko i samfunnet generelt er det også økt risiko for tap på fordringer per 31.12.2023 og inn i 2024. Selskapet har vurdert og gjort avsetninger for potensielle tap i eksisterende prosjektportefølje.

Valutarisiko i prosjekter mot utenlandske oppdragsgivere eller med utenlandske leverandører og samarbeidspartnere: NORCE er bare i begrenset grad eksponert for valutarisiko. I prosjekter i valuta med verdi for NORCE over 1 MEUR er det etablert rutine for valutasikring.

Likviditetsrisiko (risiko for å ikke kunne betale forpliktelser på forfall): Risikoen er vurdert som lav, da NORCE har tilstrekkelig likviditetskapital.

Det er flere faktorer som vil øke behovet for arbeidskapital og likviditet i sektoren fremover. Betalingsbetingelser til Norges forskningsråd vil over tid endres fra forskudd per tertial til etterskudd basert på faktura på medgått tid. EU går over til mer lumpsum-prosjekter og fakturering ved milepæler. Begge deler reduserer likviditet og øker behov for arbeidskapital. NORCE er oppmerksom på dette og vil iverksette tiltak hvis nødvendig, eksempelvis ved å overføre fra forvaltningskapital til likviditetskapital.

Pensjonsforpliktelser: For NKVTS og NUBU er det pensjonsforpliktelser av vesentlig størrelse. NKVTS har fått på plass en statlig bevilgningsstruktur der man over tid kan sette av midler og bygge opp en kapitalbase som balanserer de udekkede forpliktelsene. NUBU har også fått økt sine bevilgninger og har planer om å gjøre tilsvarende avsetninger. I konsernets årsregnskap er pensjonsforpliktelsene inkludert fullt ut for både NUBU og NKVTS

11 Utsiktene fremover

NORCE er godt posisjonert med stor faglig bredde, fremragende forskere innen en rekke fagfelt og godt forankret lokalt i flere regioner langs kysten av Norge.

NORCE har gjennom 2023 styrket sin tilstedeværelse i Oslo. Ordreboken er sterk, og tilslagsgraden i søknader er høy. Etter fem år som et samlet NORCE begynner man nå å bli et kjent navn, som også drar veksel på den nesten hundre år lange historien til instituttene som nå er en del av NORCE. Positiv likviditetskapital og forvaltningskapital, i stor grad som følge av vellykket arbeid med kommersialisering og salg av virksomheter, bidrar til finansiell trygghet og fleksibilitet i konsernet. Dette taler for at NORCE er godt posisjonert i sektoren.

Likevel er det flere forhold som øker risikoen på kort og mellomlang sikt, som krever oppmerksomhet. Viktigst gjelder dette rammevilkårene for instituttsektoren i Norge, hvor offentlige midler til sektoren foreløpig har stagnert på 2019-nivå, og ikke minst usikkerheten som er knyttet til videreføringen av og nivået på Retur-EU-støtten. Instituttsektoren i Norge har hatt en høy tilslagsprosent innenfor EU sine forskningsprogrammer, på tross av at prosjektene ikke er kostnadsdekkende selv med Retur-EU inkludert. Videreføring av Retur-EU, og fortrinnsvis økning og styrkning av denne ordningen, er helt essensielt for en videre vekst i sektoren, og ikke minst en veldig effektiv måte for Norge å få mye forskning ut av hver finansierte krone. En annen trend er at konkurransen fra UoH sektoren er økende, og at disse tar en økende andel av de totale tilgjengelige forskningsmidlene i Norge.

Vi opplever videre at oppdragsmarkedet er i endring. Trenden er at private og offentlige aktører søker risikoavlastning i form av offentlig finansiering og i mindre grad er villige til å finansiere forskningsprosjekter selv. Det er også en trend at offentlige aktører bygger opp egne kunnskapsmiljøer og utfører oppdrag selv.

Tonje Fyhn i debatt på Kanalplassen, Arendalsuka 2023. Debatten handlet både om hva som virker best ut i fra de unges perspektiv, arbeidsgivers perspektiv og forskningsperspektiv, og hvilke barrierer som må bort for at flere unge skal komme i jobb.

FOTO **ANDREAS R. GRAVEN | NORCE**

Kjersti Midttømme på kick-off i Bergen, Nygårdsporten, for prosjektet RamonCO, som NORCE leder.

FOTO **ANDREAS R. GRAVEN | NORCE**

Erik Kolstad holdt innlegg på på innspillseminar til Regjeringens kommende Afrika-strategi. Det åpne seminaret ble arrangert av Christian Michelsens Institutt.

FOTO **RUNE ROLVSJORD | NORCE**

Styret er opptatt av effektiv drift og kostnadsnivået i NORCE og ledelsen arbeider med tiltak både for å få opp faktureringsgrad og optimalisere kostnader kombinert med å sikre mest mulig relevant forskning for hver krone. Driftsresultatet i 2023 var svakere enn forventet, og det arbeides med tiltak i 2024 for å forbedre dette.

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) har startet en vurdering og mulig reorganisering av den sentrale helseforvaltningen. Alle kunnskaps- og kompetansesenter utenfor spesialisthelsetjenesten som i hovedsak er finansiert av HOD kan bli berørt av denne reorganiseringen. NORCE Norwegian Research Center driver fire slike sentre og har tre datterselskaper som omfattes av denne prosessen. NORCE har kommunisert til HOD at man ser en gjensidig nytte av å koble rådgiving og forskning. På den måten kan rådgiving baseres på den nyeste forskningen samt at forskningen kommer tettere på samfunnet gjennom rådgivingsaktivitet. NORCE er derfor rede til å kunne ta på seg et større ansvar knyttet til drift av kunnskaps- og kompetansesentre. Utfallet av denne mulige reorganiseringen vil derfor kunne få en vesentlig påvirkning på våre aktiviteter innen helseområdet.

En annet viktig område for NORCE er forskningsinfrastruktur. NORCE har betydelig forskningsinfrastruktur i dag, eksempelvis Ullrigg som i 2023 hadde jubileum og har vært en vellykket satsning i 40 år.

Vi arbeider også med å utvikle ny infrastruktur i form av både forskningsfly i Tromsø og NORCE Risavika Teknologipark i Stavanger. Forskningsinfrastrukturen representerer både store muligheter for økt forskning og innovasjon, men er også en risiko i både etablerings- og driftsfasen. NORCE arbeider med å forbedre egne prosesser for etablering og drift av denne type infrastruktur som også inkluderer å ta ut synergier i drift av anleggene.

Behov for arbeidskapital i sektoren vil antagelig øke fremover på grunn av strukturelle endringer som nevnt i kapittelet om risikostyring. Styret og ledelsen er oppmerksom på dette, og vil ved behov gjøre tiltak.

NORCE har også over mange år kunnet vise til vellykkede kommersialiseringer og gevinster fra dette arbeidet gjennom NORCE Innovation AS. Dette er et arbeid som fortsetter og som er en viktig brikke for konsernet i å sikre sunn lønnsom drift.

Oppsummert er styret og ledelsen optimistisk for fremtiden, men anerkjenner at det er noen utfordrende trender og en sterkere konkurranse om forskningsmidler der man til enhver tid må søke å ligge i forkant for å lykkes. NORCE har ressurser og kompetanse til å kunne hevde seg også fremover.

Styret vil rette en stor takk til alle medarbeidere, ledere og tillitsvalgte for godt samarbeid og innsats i 2023. Styret takker også alle samarbeidspartnere for året som har gått.

Styret, 17. april 2024

Marianne Marthinsen styreleder	Robert Bjerknes nestleder	Marte Indregard styremedlem	Hege Indresand styremedlem
Aslaug Mikkelsen styremedlem	Eva S. Dugstad styremedlem	Erlend Randeberg styremedlem	Heidi Hindberg styremedlem
Lisbet K. Nærø styremedlem	Harald Furre styremedlem	Gisle Andersen styremedlem	Camilla Stoltenberg konsernsjef

12

Hvordan bidrar vi til bærekrafts-målene?

Forsker Svein Østerhus avbildet i forbindelse med filmopptak til filmen "Weddel Watch" om NORCE sine observatorier i Antarktis.

FOTO ANDREAS R. GRAVEN | NORCE

Helena Hauss, forskningsleder ved Marin økologi, sammen med forskningsassistent Marius Nilsen. De sjekker fisk som en del av pigghå-prosjektet.

FOTO CAMILLA AADLAND | NORCE

Hvordan bidrar vi til bærekraftsmålene?

Hovedtyngden av prosjektene er innen bærekraftsmål 9: industri, innovasjon og infrastruktur. Vi har hele 70 prosjekter som bidrar inn mot dette målet. Dette viser NORCEs sterke engasjement for å fremme bærekraftig industriell utvikling og innovasjon.

Et av disse bidragene kommer fra **HyValue**, ledet av NORCE, som fremmer bærekraft gjennom utvikling av verdikjeder for hydrogenbaserte energibærere. Senteret har stor betydning fort å kunne nå målene om utslippsreduksjon innen 2030 og klimanøytralitet innen 2050.

HyValue har som mål å overvinne utfordringer knyttet til hydrogen ved å utvikle nye produksjonsmetoder, forbedre risikovurderinger og analysere samfunnsmessig forankring. Senteret integrerer tekniske løsninger, økonomiske insentiver, regelverk, samfunns- og miljøpåvirkning, samt risikohåndtering for å sikre en helhetlig tilnærming til bærekraftig energiutvikling.

Hydrogen til marin bruk er et viktig element. Dette inkluderer effektiv og trygg frakt av hydrogen og bruk av hydrogen til drift av ferger. Dette arbeidet bidrar til å gjøre hydrogen til et pålitelig alternativ for maritim transport, noe som kan redusere utslipp betydelig.

HyValue samarbeider med nasjonale partnere som Fridtjof Nansens Institutt (FNI), Transportøkonomisk institutt (TØI), Norges handelshøyskole (NHH), Universitetet

i Bergen (UiB), Høgskolen på Vestlandet (HVL) og internasjonale partnere som Massachusetts Institute of Technology (MIT) og Julich. Disse samarbeidene styrker senterets evne til å utvikle innovative løsninger og dele kunnskap globalt.

HyValue har flere konkrete mål for bærekraft: utvikling av metoder for hydrogen- og ammoniakkproduksjon som reduserer energitap og kostnader, løsninger for transport og lagring av hydrogenbasert drivstoff, og analyser av maritime verdikjeder. De utvikler også et rammeverk for risikovurdering av hydrogen- og ammoniakksystemer og metoder for å øke samfunnsmessig forankring av hydrogensektoren.

Gjennom sitt arbeid bidrar HyValue til å modne hydrogensektoren som et sosioteknisk system, dokumentere utslipp av klimagasser for hydrogen- og ammoniakkverdikjeder, og fremme bærekraftig energibruk.

På andreplass kommer bærekraftsmål 13: stoppe klimaendringer, med 67 registrerte prosjekter. Dette reflekterer NORCEs betydelige innsats for å bekjempe klimaendringer og redusere klimagassutslipp.

Et eksempel er **SFI Climate Futures** som skal arbeide for å gi sikrere varsler om ekstreme værhendelser som flom, tørke og styrtregn. Climate Futures ledes av NORCE og tar utgangspunkt i Bjerknessenteret for klimaforskning. De øvrige forskningspartnerne er Universitetet i Bergen, Norges handelshøyskole og SNF, Norsk regnesentral, Meteorologisk institutt, Nansensenteret og Statistisk sentralbyrå.

Et hovedmål for senteret er å produsere nye og innovative løsninger for å forutsi og håndtere er sentralt i alle senterets «noder», som er bærekraftig matproduksjon, fornybar energi, smart shipping og motstandsdyktige samfunn.

Er klimatilpasning mulig uten å ofre naturen? Det var tema for en av debattene som NORCE arrangerte på Arendalsuka 2023. Fra venstre forsker i NORCE Ulrich Pulg, byråd for klima, miljø og byutvikling i Bergen (Venstre) Ingrid Nergaard Fjeldstad, statssekretær i Klima- og miljødepartementet (Ap) Ragnhild Sjoner Syrstad.

FOTO **RUNE ROLVSJORD | NORCE**

vi samprodusere bedre metoder og praksis for håndtering av klimarisiko.

Bærekraft
Nodene representerer sektorer som landbruk, fornybar energi, katastrofeberedskap, skipsfart, forsikring, finans, risikostyringstjenester, samt offentlige organisasjoner. En nøkkel vil være å styrke kunnskapen om hvordan klimavariabler som nedbør, vind og temperatur samhandler, og å bruke kunnskapen for å utnytte de fysiske modellene bedre til å fremme bærekraft. Bedre klimatjenester til utsatte næringer vil være viktig for å takle klimaendringene

På tredje plass finner vi bærekraftsmål 14: livet i havet, med 55 registrerte prosjekter. Dette gjenspeiler NORCEs dedikasjon til å bevare og beskytte livet i havet, som er avgjørende for økosystemene og menneskeheten som helhet.

PolarRES fokuserer på klimaendringer i polarområdene, og de miljømessige og samfunnsmessige konsekvenser for Arktis og Antarktis. Ved å bruke den innovative 'Storylines'- tilnærmingen, vil PolarRES bane vei for veier og løsninger for klimaendringer i polarområdene. EU-prosjektet skal utvikle ny kunnskap om nøkkelprosessene i polarregionene som ligger til grunn for globale og polare klimaendringer.

Prosjektet jobber også med å levere avanserte klimaprognoser for polarområdene til støtte for konsekvensutredninger, og oppdaterte vurderinger av virkningene klimaendringer har på aktivitetene i Arktis. Spesifikt vil PolarRES levere ny kunnskap om virkningene av klimaendringer på permafrost og kysterosjon, skogbranner, polare marine økosystemer, transarktisk navigasjon og radionuklidspredning i Arktis.

Målet er å informere om politiske tiltak som kan beskytte og utvikle natur- og kulturverdier. PolarRES skal gjøre arktiske samfunn bedre i stand til å svare på fremtidige endringer i det polare klimasystemet gjennom bedre klimaprognoser for polarområdene.

Bærekraftsmål 7: ren energi til alle, følger deretter tett bak, med 54 prosjekter som bidrar til å fremme bærekraftig og ren energi. Dette understreker NORCEs rolle som en viktig aktør i overgangen til fornybar energi og reduksjon av klimagassutslipp.

Det er også verdt å nevne at NORCE har betydelige bidrag til bærekraftsmål 8: anstendig arbeid og økonomisk vekst, med 41 prosjekter registrert, samt bærekraftsmål 15: livet på land, med 40 registrerte prosjekter. Dette viser NORCE sitt brede engasjement for å bidra til en mer bærekraftig fremtid på alle områder.

13 Klimaregnskap

Som en ledende forskningsinstitusjon jobber NORCE kontinuerlig mot en ambisjon om å bli en karbonnøytral organisasjon innen 2040, samtidig som vi har utforsket nye veier og tiltak for å redusere vårt klimaavtrykk.

NORCEs hovedkontor ligger i Bergen.

FOTO PER GUNNAR LUNDE | NORCE

Året 2023 har vært et viktig kapittel i NORCE sitt engasjement for en bærekraftig samfunnsutvikling og forpliktelse til å bidra til det grønne skiftet gjennom ny kunnskap og informasjonsbaserte beslutninger. Som en ledende forskningsinstitusjon har NORCE en ambisjon om å bli en karbonnøytral organisasjon innen 2040, samtidig som vi har utforsket nye veier og tiltak for å redusere vårt klimaavtrykk.

I tråd med dette formålet blir NORCE sitt klimaregnskap for året 2023 presentert her. Dette inkluderer en analyse basert på opplysninger om organisasjonens utslipp og klimapåvirkning som er tilgjengelig. Dette regnskapet bygger på fjorårets rapportering og tar hensyn til endringer i organisasjonens aktiviteter og investeringer.

Ved å evaluere NORCE sin klimaprestasjon i 2023 sammenlignet med tidligere år og i lys av vår ambisiøse målsetning om klimanøytralitet innen 2040, vil denne rapporten gi innsikt i organisasjonens fremgang og utfordringer på veien mot en mer bærekraftig fremtid. I tillegg vil det bli gitt en oversikt over nye faktorer som er inkludert i årets regnskap, samt en redegjørelse for aktiviteter knyttet til investeringer som har påvirket organisasjonens CO2-utslipp.

Dette klimaregnskapet er et viktig verktøy for NORCE sin forpliktelse til åpenhet og ansvarlighet, og det vil bidra til å informere beslutningstakere og interessenter om organisasjonens innsats for å redusere sitt miljømessige fotavtrykk og bidra til en mer bærekraftig fremtid. Det fullstendige klimaregnskapet for 2023 følger som vedlegg til denne rapporten.

NORCE sitt klimaregnskap 2023

NORCE sitt klimaregnskap er utarbeidet i henhold til GHG-protokollen (Greenhouse Gas Protocol), hvor utslipp er delt opp i tre «Scopes» med hver sine underkategorier. De tre ”scopene” er: Scope 1: Direkte utslipp, Scope 2: Indirekte utslipp fra kjøp av energi og Scope 3: Innkjøp av varer og tjenester).

Utslippene for NORCE fordeler seg med 1 prosent i Scope 1, 3 prosent i Scope 2 og 96 prosent i Scope 3. Regnskapet for 2023 viser at NOCRE har et klimagassutslipp på totalt 6589 tonn CO2-ekvivalenter (tCO2e), tilsvarende 9,503 tCO2e per årsverk. Dette er en liten nedgang på om lag 539 tCO2e fra 2022[1], jf. tabell 1.

En oversikt over NORCE sitt utslipp for perioden 2022-2023 er gitt i tabell 1.

Scope 1 – Direkte utslipp

De direkte klimagassutslippene i Scope 1 var totalt 55,92 tCO2e. Mesteparten av dette bidraget er knyttet til NORCE sine biler og fly. NORCE hadde ved utgangen av 2023 11 biler. Disse brukes blant annet i feltarbeid der utstyr og personell må fraktes for å ta målinger og gjøre undersøkelser.

TABELL I

NORCEs dokumenterte klimagassutslipp 2022 – 2023 (Tall i tCO2e)

Tall i tCO_2e	2022	2023
Scope 1 – Direkte utslipp		
Forbrenning, egne kjøretøy	44,79	55,92
Scope 2 – Indirekte utslipp fra kjøp av energi		
Strømforbruk	70,65	88,14
Fjernvarmeforbruk	138,22[2]	108,16
Scope 3 – Andre indirekte utslipp		
Innkjøp av varer og tjenester	5050,4	4630
Avfallshåndtering	51,80[3]	43
Jobbreiser	887,38	1095
Bygg	772[4]	568[5]
Samlet klimafotavtrykk	**7128**	**6589,3**
Utslipp per årsverk	10,949	9,503

En mulighet for å redusere utslippet fra våre biler vil være å fornye bilparken som i 2023 besto av to elbiler og resten fossildrevne biler. Bilene må til tider kjøre over store avstander, og på steder med dårlige lademuligheter. Med utvikling i batteriteknologi og større ladenettverk vil det i fremtiden bli mulig å bytte ut bilene med elektrisk drevne biler.

NORCE bruker bildeleringen til andre formål.

Fotnoter

[1] Klimaregnskapet for 2022 er blitt oppdatert for å inkludere flere verdier enn det som ble registrert i den publiserte versjonen fra 2022. Dette ble gjort for å sikre sammenlignbarhet mellom årene, og derfor har 2022-regnskapet blitt justert med tilsvarende verdier fra 2023

[2] Oppdatert tall. I 2022 ble det rapportert 258,7 tCO23 ved feil.

[3] Oppdatert regnskap etter ny informasjon om avfall fra sar.

[4] Reduksjon i utslipp skyldes hvordan utslippsintensiviteten beregnes i denne kategorien. Flere faktorer påvirker dette:

- Priser: Utslippsmodellen har en tidsforsinkelse på to år sammenlignet med regnskapsåret, og utslippsfaktorene justeres med konsumprisindeksen. Inflasjon påvirker derfor faktorene årlig. Direkteutslipp og innsatsfaktorer deles på total omsetning, og store endringer i omsetning kan påvirke utslippsfotavtrykk per NOK. Rask prisendring over korte perioder øker usikkerheten.
- Endringer i bakgrunnsøkonomien: Utslipp varierer mellom sektorer og påvirker utslippsfaktorer. Når sektorer produserer mer NOK per utslipp, går faktorene ned. Langsiktige prisavtaler kan øke usikkerheten.
- Usikre data i utslippsmodell: For sektorer med lave direkteutslipp kan utslippsstatistikken være mer usikker og variere mer enn i sektorer hvor direkteutslipp rapporteres, noe som gir store utslag i faktorene.

[4] Oppdatert tall. Utslipp knyttet mot «kostnader for drift og vedlikehold av leide bygg» har blitt inkludert som viser til høyere utslipp en ført rapportert.

[5] NORCE har brukt totalt mer kWt i 2023 enn i 2022. Grunnet nedgang i tCo2e kan forklares med at intensitet for fjernvarme i Risavika har gått ned fra 0,164 i 2022 til 0,040 i 2023.

Scope 2 - Innkjøp av elektrisitet og fjernvarme

Scope 2 omfatter utslipp fra innkjøp av elektrisitet og fjernvarme. For begge disse energibærerne er det omdiskutert hvor store utslipp som skal beregnes per forbrukt kilowatt-time, og det kan skille svært mye mellom resultatene fra ulike forutsetninger. Basert på forutsetningene om lokalbaserte prinsipp for utslipp som ligger til grunn i GHG-protokollen var utslippet fra energi totalt på 196 tCO2e i 2023. Av dette var 88,14 tCO2e fra elektrisitet og 108,16 tCO2e fra fjernvarme (2,85 fra fjernkjøling). Dette viser en liten nedgang på 18,57 tCO2e sammenlignet med 2022[5].

NORCE har virksomhet spredt over flere byer i Norge, med ulike bygg og fasiliteter. Vi leier lokaler fra forskjellige utleiere som selv har strømabonnementene og styrer strømforbruket i lokalene. Våre bygninger, som hovedsakelig består av kontorer, laboratorier og testfasiliteter, krever betydelig energi. Vi har samlet inn data om strømforbruket for alle større bygg, selv om noen få enkeltkontorer og lagerlokaler er utelatt.

Utslippene fra ulike energikilder varierer betydelig. Kraftproduksjonen i Norge har et svært lavt klimaavtrykk sammenlignet med andre land, noe som betyr at strømmen vi bruker fysisk har lave utslipp. Imidlertid er vi en del av et større marked for strøm, der opprinnelsesgarantier for strøm handles mellom alle EU- og EØS-land. Noe av den rene norske strømmen eksporteres til utenlandske kunder, mens norske kunder som ikke kjøper opprinnelsesgarantier, mottar strøm fra fossile energikilder og kjernekraft. NORCE sin andel av opprinnelsesgaranti er på 88 prosent.

Der vi leier lokaler, kan selskapet ikke kjøpe strøm direkte, men må forholde seg til utleier. Vi jobber kontinuerlig med å redusere energiforbruket og øke andelen fjernvarme i våre bygg. Energiforbruket i 2023 var noe lavere enn i 2022.

I 2024 har vi startet arbeidet med å undersøke energieffektive løsninger.

Scope 3 - Innkjøp av varer og tjenester

Den største delen av NORCE sitt klimagassutslipp ligger i Scope 3. I 2023 utgjorde utslippene i denne kategorien 6337 tCO2e. Det meste av dette er knyttet til den store samlekategorien «varekjøp», totalt vurdert til 4458,3 tCO2e. Utslippene er i hovedsak estimert basert på detaljert informasjon fra regnskapet om alle innkjøp som ble gjort i løpet av 2023.

EU-prosjektet ELEXIA hadde sitt tredje konsortiumamling i Sines, Portugal. Peter Breuhaus ledet møtet.

FOTO **RUNE ROLVSJORD | NORCE**

FIGUR I

Energiforbruk (kWh)

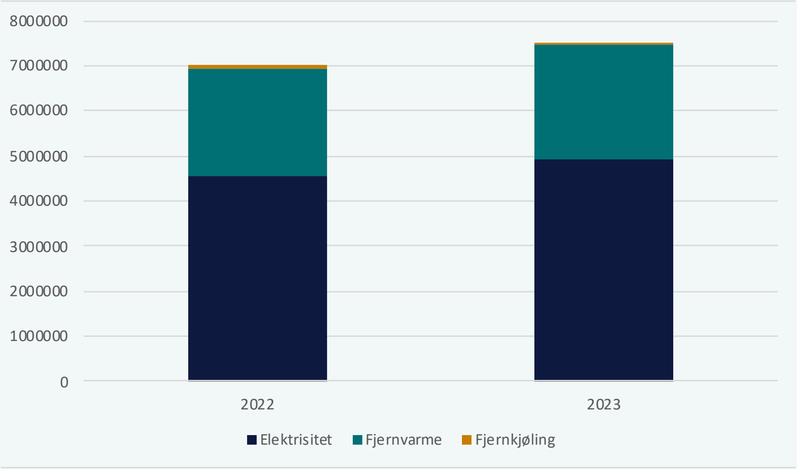

En detaljert oversikt er gitt i tabell 3. Utslippsfaktorene i regnskapet er basert på Asplan Viak sin Klimakost-modell. I tråd med denne er det estimert en utslippsfaktor per kontoart i NORCE sitt regnskap. Totalt utslipp fremkommer da ved å multiplisere utslippsfaktor med total omsetning per kontoart.

En ulempe med metoden basert på økonomidata – uten supplerende indikatorer – er at denne i stor grad kun skaper insentiver til å kutte kostnader og ikke klimagassutslipp. Etter hvert vil det bli jobbet med å analysere en del av de større innkjøpene basert på fysiske data (primærdata). I den sammenheng vil det bli lagt vekt på å etterspørre data fra leverandører for en mer nøyaktig tallfesting av utslipp.

Målsettingen er at dette på sikt kan gi et mer nøyaktig resultat enn om man kun baserer seg på økonomiske utslippsfaktorer. Samtidig vil dette gjøre omleggingen til mer klimavennlige varianter av produkter synlig i klimaregnskapet. Ved bruk av kun økonomiske utslippsfaktorer kan en slik omlegging føre til at utslippet for dette innkjøpet tilsynelatende øker, dersom den mer klimavennlige varianten er dyrere.

Det bemerkes forøvrig at det i 2023 ble foretatt store investeringer i nye servere for lagring. Videre foregår det et omfattende arbeid med oppbygging av infrastruktur for Risavika og for andre store prosjekter.

Grønn IT

Innenfor kategorien IT-utstyr har NORCE en avtale om gjenbruk og resirkulering med eksternt firma.

NORCE mottar rapport fra leverandør som viser gjenbruksgrad og grad av resirkulering av kassert utstyr. NORCE har også utarbeidet en prosedyre hvor gjenbruk av IT-utstyr internt i virksomheten vurderes før det sendes til ekstern leverandør for videre resirkulering og gjenbruk.

TABELL II

Flyreiser

	2022	2023
Norge	437,20	503,01
Norden	3,41	2,11
Europa	173,42	260,61
Interkontinentalt	258,82	282,94
Sum	**872,85**	**1048,66**

Reiser

I 2023 ble det vedtatt nye reiseretningslinjer med et betydelig fokus på å fremme mer bærekraftig reisepraksis. I 2023 har det vært en økning i NORCE sine reiseaktiviteter, til tross for de nye reiseretningslinjene. Dette kan delvis forklares med at de nye retningslinjene enda ikke hadde tredd i kraft og derfor ikke hadde påvirket folks reisevaner fullt ut. Økningen bør ses i sammenheng med en overgangsperiode mens vi beveger oss mot mer miljøvennlige praksiser.

Dersom målsettingen om reduksjon av utslipp knyttet til reiser skal opprettholdes også i et lengre perspektiv, er det viktig å videreutvikle og videreføre bruk av digitale verktøy for videokonferanser og digitale møter. I tillegg må det settes prinsipper for når reiser kan erstattes av videomøter og prioriteringer av hvilke reiser som må gjennomføres, eller kan gjennomføres på en mer bærekraftig måte.

I løpet av 2023 gjennomførte NORCE en reisevaneundersøkelse for å kartlegge hvordan de ansatte reiser til og fra NORCEs kontorer. Dataene fra undersøkelsen må gjennomgås før vi kan rapportere resultatene.

Utslipp fra varer og tjenester

Sammenlignet med det oppdaterte regnskapet for 2022, har NORCE opplevd en liten nedgang i sitt klimaavtrykk for 2023. Den største andelen av klimaavtrykket er fortsatt knyttet til ”varekjøp”. Den største enkeltkilden til utslipp i 2023 var investeringer knyttet til maskiner og inventar.

NORCE har også fokusert på infrastruktur-utvikling, spesielt gjennom etableringen av forsknings- og infrastruktursenteret NORCE Teknologipark Risavika. Dette senteret, som skal være et ledende nasjonalt og internasjonalt knutepunkt innenfor industriell bioteknologi, karbonfangst og -lagring (CCU) og sirkulær karbonøkonomi, har også bidratt til det økte klimaavtrykket.

Et betydelig klimaavtrykk i 2023 kom fra ”leie av datasystemer”, som er den nest største påvirkningskilden til NORCE. Med store mengder data som skal lagres, er det behov for å utvikle en plan for bedre håndtering og oppbevaring av disse dataene i fremtiden.

En betydelig del av klimafotavtrykket ligger i denne kategorien, som er vurdert med økonomiske utslippsfaktorer. Å oppnå god innsikt i dette området er arbeidskrevende, hovedsakelig fordi pålitelige utslippsfaktorer (LCA-data, EPD-er) ennå ikke er fullstendig avklart. Det vil bli startet et arbeid for å identifisere de største investeringene og områdene innenfor rekvisita, og det vil bli utarbeidet livssyklusanalyser (LCA) for å kunne gi mer informasjon om klimapåvirkningen av disse investeringene.

Bygg

Som tidligere nevnt, har NORCE lokaler spredt over flere byer i hele Norge, med ulike bygninger og fasiliteter. Når det gjelder byggene NORCE leier, kan vi påvirke energibruken i begrenset grad. En pågående prosess inkluderer energieffektivisering og vurderinger av bærekraft og effektivitet i forbindelse med renoveringer og forhandlinger om avtaler.

NORCE vil målrettet redusere energiforbruket ved våre lokaler. I årene som kommer, planlegger vi å iverksette ulike tiltak som skal bidra til å redusere NORCEs totale energiforbruk frem mot 2040. Disse tiltakene inkluderer hovedsakelig:

- Arealeffektivisering og rehabilitering av bygningsmassen.
- Implementering av løsninger for fornybar energi, som for eksempel solcelleanlegg på våre egne bygninger.
- Gjennomføring av flere større og mindre tiltak knyttet til energieffektivisering.

TABELL III

Varekjøp	tCO_2e 2023
Investeringer i maskiner, inventar og transportmidler	2421,86
Leie maskiner og inventar	266,63
Inventar, verktøy og driftsmateriell	70,41
Datautstyr	23,65
Programvare	23,63
Rekvisita	536,41
Arbeidsklær og verneutstyr	16,44
Reparasjon og vedlikehold utstyr	107,04
Reparasjon og vedlikehold annet	18,99
Kontorrekvisita	12,02
Diettkostnad	69,18
Kontigenter og gaver	95,34
Leie datasystemer	796,68
Sum	**4458,29**

NORCE leier mange kontorlokaler, og befinner seg i en situasjon nå der vi har knapt med ledige kontor, men har mange ledige rom. Med mer fleksibel bruk kan vi la være å leie mer areal ved ekspansjon eller redusere areal ved bedre kontorløsninger. NORCE er i en prosess hvor dagens kontorløsning blir vurdert, med fokus på optimalisering av areal.

Avfall

NORCE rapporterer estimerte tall for avfall og sorteringsgrad basert på informasjonen vi mottar fra huseiere. Ettersom vi leier en del lokaler, er vi avhengige av de rapporterte tallene fra utleierne våre for å kunne gi en nøyaktig oversikt over avfallshåndteringen.

EUs taksonomi

NORCE har en egen arbeidsgruppe, ledet av NORCE sin bærekaftsansvarlig, som jobber aktivt med å kartlegge NORCE sine forskningsaktiviteter som kan klassifiseres som bærekraftige aktiviteter opp mot EUs taksonomi. I NORCE sin pågående prosjektportefølje inneholder en stor andel av disse tematikken bærekraft. Noen eksempler er tekniske løsninger, muligheter innenfor sirkulærøkonomi, bruk av avfall som råstoff, reduserte utslipp til luft og vann og samfunnsmessig betydning.

Mye av NORCE sin forskning går direkte mot det grønne skiftet, og bidrar til den nødvendige omstillingen. EUs taksonomi vil hjelpe oss å belyse dette. Dette arbeidet foregår lineært med arbeidet rettet mot å gjøre selve organisasjonen karbonnøytral.

TABELL IV

Bygg

	tCO_2e 2023
Investeringer i bygg og eiendom	51,45
Leie lokaler	404,68
Reparasjon og vedlikehold bygninger	46,97
Sum	**503,10**

Kommentar fra ledelsen

Klimaregnskapet for 2023 gir oss et verdifullt oversiktsbilde av NORCE sitt klimagassutslipp, både direkte og indirekte, og viser vår påvirkning på klimaet. Dette regnskapet gir oss innsikt i de viktigste områdene vi må fokusere på videre i vårt klimaarbeid.

Fokuset fremover vil være å identifisere områder der vi kan gjøre enkle endringer som har betydelig innvirkning, samtidig som vi gradvis introduserer tiltak for mer langsiktige løsninger.

Vi legger spesiell vekt på arealeffektivisering og innkjøp, da disse områdene har et betydelig potensial for utslippsreduksjoner. Her vil vi blant annet fokusere på gjenbruk, økt levetid for produkter og bedre bruk av tilgjengelige ressurser. Mer effektiv energibruk vil også være en sentral del av vår strategi.

Selv om NORCE er en viktig bidragsyter til det grønne skiftet gjennom vår forskning, er det like viktig å forstå hvordan organisasjonen påvirker klimaet direkte. Klimaregnskapet gir oss muligheten til å planlegge våre aktiviteter og samarbeid med eksterne aktører på en mer effektiv måte, og å fortsette vår innsats for en bærekraftig fremtid.

Samtidig jobber vi med å implementere det nye bærekraftsdirektivet fra EU, også kjent som Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). I 2024 vil vi gjennomgå en dobbel vesentlighetsanalyse for å identifisere NORCE sine fokusområder innen bærekraft. Når dette er avklart, vil vi fastsette mål og KPI-er for å sikre kontinuerlig forbedring og bærekraftige praksiser.

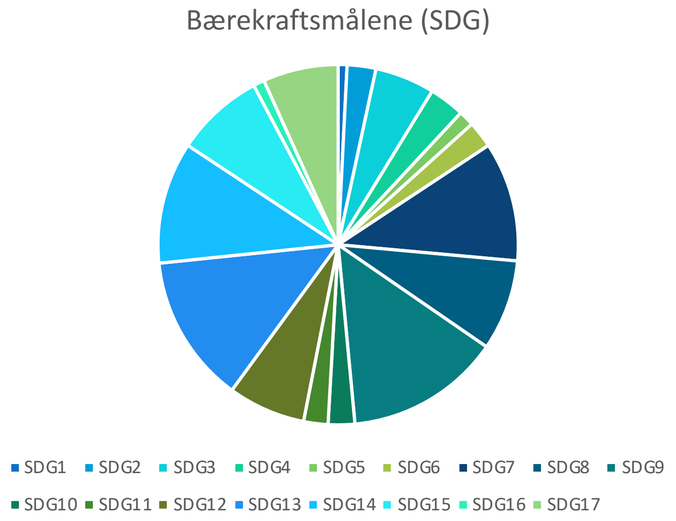

Denne figuren gir en detaljert oversikt over hvordan prosjektene hos NORCE bidrar til ulike bærekraftsmål. Av de 1619 registrerte aktive prosjektene i 2023 har 503 prosjekter registrert hvilket bærekraftsmål de bidrar til.

Hovedtyngden av prosjektene ligger på bærekraftsmål 9, industri, innovasjon og infrastruktur, med hele 70 prosjekter som bidrar inn mot dette målet. Dette viser NORCEs sterke engasjement for å fremme bærekraftig industriell utvikling og innovasjon.

På andre plass kommer bærekraftsmål 13, stoppe klimaendringer, med 67 registrerte prosjekter. Dette reflekterer NORCEs betydelige innsats for å bekjempe klimaendringer og redusere klimagassutslipp.

På tredje plass finner vi bærekraftsmål 14, livet i havet, med 55 registrerte prosjekter. Dette gjenspeiler NORCEs dedikasjon til å bevare og beskytte livet i havet, som er avgjørende for økosystemene og menneskeheten som helhet.

Bærekraftsmål 7, ren energi, følger deretter tett bak, med 54 prosjekter som bidrar til å fremme bærekraftig og ren energi. Dette understreker NORCEs rolle som en viktig aktør i overgangen til fornybar energi og reduksjon av klimagassutslipp.

Det er også verdt å nevne at NORCE har betydelige bidrag til bærekraftsmål 8, anstendig arbeid og økonomisk vekst, med 41 prosjekter registrert, samt bærekraftsmål 15, livet på land, med 40 registrerte prosjekter. Dette viser NORCEs brede engasjement for å bidra til en mer bærekraftig fremtid på alle områder.

14 Årsregnskap

NORCE Holding AS
NORCE Norwegian Research Centre AS
2023.

Resultatregnskap

NORCE Holding AS (Alle tall i NOK 1000)

Morselskap			Konsern	
20.04 - 31.12.2023		Note	2023	2022
-	Salgsinntekter, prosjektinntekter	13, 12	1 010 153	939 490
-	Basisbevilgning, rammebevilgning mv.	13	376 663	363 959
-	Annen driftsinntekt	13	15 177	9 820
-	**Sum driftsinntekter**		**1 401 993**	**1 313 269**
-	Prosjektkostnad, varekostnad		259 132	220 741
-	**Netto driftsinntekter**		**1 142 861**	**1 092 528**
-	Lønnskostnad	10, 14	893 492	819 882
-	Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	1, 2	30 417	27 676
31	Annen driftskostnad	14	233 319	245 221
31	**Sum driftskostnader**		**1 157 228**	**1 092 780**
-31	**Driftsresultat**		**-14 367**	**-252**
44 110	Inntekt på investering i datterselskap og tilknyttet selskap	3	-9 088	-7 461
-	Inntekt på andre investeringer	5	13 601	519
-	Annen rente- og finansinntekt		28 209	9 742
-155	Verdiendring av finansielle instrumenter til virkelig verdi	6	48 685	-3 712
	Nedskrivning av finansielle eiendeler/Reversering av tidligere nedskrivning	5	646	-512
	Annen rente- og finanskostnad		-9 045	-4 741
43 955	**Netto finansinntekter**		**73 007**	**-6 165**
43 924	**Ordinært resultat før skattekostnad**		**58 641**	**-6 417**
-	Skattekostnad på ordinært resultat	11	855	548
43 924	**Årsresultat**		**57 786**	**-6 965**
	Herav til minoritetsinteresser	8	956	-1 263
	Årsresultat til majoritetsinteressene	8	56 829	-5 702
	OVERFØRINGER			
43 924	Avsatt til/dekkes fra annen egenkapital	8		
43 924	**Sum overføringer**			

Balanse pr. 31.12

NORCE Holding AS (Beløp i NOK 1000)

Morselskap			Konsern	
31.12.2023	**EIENDELER**	**Note**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
-	Konsesjoner, patenter, lisenser, varemerker o.l., rettigheter	1	8 900	10 214
-	**Sum immaterielle eiendeler**		**8 900**	**10 214**
-	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	2	66 756	61 662
-	Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lignende	2	100 821	84 369
-	**Sum varige driftsmidler**		**167 578**	**146 031**
300 544	Investeringer i datterselskap	3, 15	-	-
-	Investeringer i tilknyttet selskap	3	24 232	21 082
-	Investeringer i aksjer og andeler	5	9 816	14 111
-	Andre fordringer	4	4 390	4 390
300 544	**Sum finansielle anleggsmidler**		**38 438**	**39 583**
300 544	**SUM ANLEGGSMIDLER**		**214 916**	**195 829**
-	**Varer**		**1 322**	**3 628**
-	Kundefordringer	4	190 761	148 813
-	Opptjent, ikke fakturert inntekt		150 431	140 429
-	Andre fordringer		32 130	29 502
-	**Sum fordringer**		**373 323**	**318 744**
369 909	Andel markedsbaserte aksje-, obligasjons- og rentefond	6, 15	490 884	452 300
369 909	**Sum investeringer**		**490 884**	**452 300**
30	**Bankinnskudd, kontanter o.l.**	7	**329 638**	**477 332**
369 939	**SUM OMLØPSMIDLER**		**1 195 166**	**1 252 003**
670 483	**SUM EIENDELER**		**1 410 081**	**1 447 833**

Balanse pr. 31.12

NORCE Holding AS (Beløp i NOK 1000)

Morselskap			Konsern	
31.12.2023	**EGENKAPITAL OG GJELD**	**Note**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
2 160	Aksjekapital	8, 9, 15	2 160	2 160
624 338	Overkurs	8, 9, 15	558 850	349 214
626 498	**Sum innskutt egenkapital**		**561 010**	**351 374**
43 924	Annen egenkapital	8	-	162 603
43 924	**Sum opptjent egenkapital**		**-**	**162 603**
	Minoritetsinteresser	8	11 145	8 857
670 422	**SUM EGENKAPITAL**		**572 155**	**522 834**
-	Pensjonsforpliktelser	10	123 202	145 732
-	Utsatt skatt	11	1 046	1 306
-	Andre avsetninger for forpliktelser	12	20 479	22 539
-	**Sum avsetninger for forpliktelser**		**144 727**	**169 576**
-	Øvrig langsiktig gjeld		3 137	3 210
-	**Sum annen langsiktig gjeld**		**3 137**	**3 210**
31	Leverandørgjeld		96 239	73 861
-	Betalbar skatt	11	1 134	552
-	Skyldige offentlige avgifter		77 140	76 160
-	Forskudd fra oppdragsgivere		284 100	322 613
30	Annen kortsiktig gjeld		231 448	279 026
61	**Sum kortsiktig gjeld**		**690 062**	**752 213**
61	**Sum gjeld**		**837 926**	**924 999**
670 483	**SUM EGENKAPITAL OG GJELD**		**1 410 081**	**1 447 833**

Kontantstrømoppstilling

NORCE Holding AS (Beløp i NOK 1000)

Morselskap 2023	KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER	Konsern 2023	2022
43 924	Ordinært resultat før skattekostnad	58 641	-6 965
-	Periodens betalte skatt	582	174
-	Ordinære avskrivninger	30 417	27 676
-	Nedskrivninger	-	-
-	Endring i varebeholdning	2 306	-3 003
-	Endring i kundefordringer og opptjent, ikke fakturert inntekt	-51 950	-36 362
31	Endring i leverandørgjeld	22 378	561
-	Endring i forskudd fra oppdragsgivere	-38 512	51 114
-	Tilbakeføring inntekt investering tilknyttede selskaper (egenkapitalmetoden)	9 088	7 461
-44 110	Tilbakeføring av inntektsført urealisert verdistigning	-	-
185	Endring i andre tidsavgrensninger	-101 405	156 490
30	**Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter**	**-68 456**	**197 145**
	KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER		
-	Utbetaling ved investering i aksjer	-15 777	-2 129
-	Innbetaling tilgang minoritet	2 000	-
-	Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler	19 704	814
-	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	-	-
-	Utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler	-2 594	-5 008
-	Utbetalinger ved kjøp av bygninger og annen fast eiendom	-8 698	-47 396
-	Utbetalinger ved kjøp av driftsløsøre	-39 356	-28 035
-	Netto likviditetsendring ved investering i markedsbasert aksje-, obligasjons- og rentefond	-34 443	-67 236
-	**Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter**	**-79 164**	**-148 990**
	KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER		
-	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-73	-108
-	**Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter**	**-73**	**-108**
30	Netto kontantstrøm i perioden	-147 693	48 048
-	Beholdning av bankinnskudd, kontanter o.l. pr. 01.01, inkludert innfusjonerte selskap	477 333	429 285
30	**Beholdning av bankinnskudd, kontanter o.l. pr. 31.12.**	**329 638**	**477 333**

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Beløp i notene er i NOK 1 000 dersom ikke annet er angitt.

Bruk av estimater
Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

Aksjer i datterselskap og tilknyttet selskap
Datterselskaper er selskaper der morselskapet har kontroll, og dermed bestemmende innflytelse på enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt ved å eie mer enn halvparten av den stemmeberettigede kapitalen. Investeringer med 20-50 % eie av stemmeberettiget kapital og betydelig innflytelse, defineres som tilknyttede selskaper.

For oversikt over datterselskaper og datter-datterselskaper som inngår i konsernet 31.12 samt tilknyttede selskaper per 31.12, se note 3.

Kostmetoden brukes som regnskapsprinsipp for investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper i selskapsregnskapet. Kostprisen økes når midler tilføres ved kapitalutvidelse, eller når det gis konsernbidrag til datterselskap. Mottatte utdelinger resultatføres i utgangspunktet som inntekt. Utdelinger som overstiger andel av opptjent egenkapital etter kjøpet føres som reduksjon av anskaffelseskost. Utbytte/konsernbidrag fra datterselskap regnskapsføres det samme året som datterselskapet avsetter beløpet. Utbytte fra datterselskap og fra andre selskaper regnskapsføres som finansinntekt når utbyttet er vedtatt. For morselskapet er salg av datterselskap eller tilknyttet selskap klassifisert som Inntekt på investering i datterselskap og tilknyttet selskap.

I konsernregnskapet brukes egenkapitalmetoden som regnskapsprinsipp for investeringer i tilknyttede selskaper. Bruk av metoden fører til at regnskapsført verdi i balansen tilsvarer andelen av egenkapitalen i det tilknyttede selskapet, korrigert for eventuelle gjenværende merverdier fra kjøpet og urealiserte interngevinster. Resultatandelen i resultatregnskapet baseres på andelen av årsresultatet i det tilknyttede selskapet, og korrigeres for eventuelle avskrivninger på merverdier og urealiserte gevinster. I resultatregnskapet vises resultatandelen under finansposter.Ettersom deler av konsernet har som operasjonell virksomhet å utvikle, kommersialisere og avhende datterselskap og tilknyttede selskap, klassifiseres gevinst ved utgang av konsernet og salg av tilknyttede selskaper som annen driftsinntekt i konsernregnskapet.

Konsolideringsprinsipper
Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontrollen er overført til konsernet (oppkjøpstidspunktet).

I konsernregnskapet erstattes posten investeringer i datterselskap med datterselskapets eiendeler og gjeld. Konsernregnskapet utarbeides som om konsernet var én økonomisk enhet. Transaksjoner, urealisert fortjeneste og mellomværende mellom selskapene i konsernet elimineres.

Kjøpte datterselskaper regnskapsføres i konsern-regnskapet basert på morselskapets anskaffelseskost. Anskaffelseskost tilordnes identifiserbare eiendeler og gjeld i datterselskapet, som oppføres i konsernregnskapet til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Eventuell merverdi ut over hva som kan henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld, balanseføres som goodwill. Goodwill behandles som en residual og balanseføres med den andelen som er observert i oppkjøpstransaksjonen. Merverdier i konsernregnskapet avskrives over de oppkjøpte eiendelers forventede levetid.

Omregning av utenlandske datterselskaper skjer ved at balansen omregnes til balansedagens kurs, og at resultatregnskapet omregnes til en gjennomsnittskurs. Eventuelle vesentlige transaksjoner omregnes til transaksjonsdagens kurs. Alle omregningsdifferanser føres direkte mot egenkapitalen.

Salgsinntekter, prosjektinntekter
For prosjektinntekter anvendes løpende inntektsføring i takt med fremdriften av prosjektet. Fullføringsgraden beregnes normalt med utgangspunkt i påløpte prosjektkostnader. Inntektene regnskapsføres til virkelig verdi av vederlaget på transaksjons-

tidspunktet, netto etter fradrag for evt merverdiavgift. I spesielle tilfeller hvor det knytter seg usikkerhet til estimert fortjeneste og/eller fullføringsgrad anvendes løpende avregning uten fortjeneste. For prosjekter som antas å gi tap, kostnadsføres hele det beregnede tapet umiddelbart.

Opptjente, ikke fakturerte prosjektinntekter klassifiseres som eiendel i balansen, mens forskuddsbetalinger/uopptjent inntekt fra oppdragsgivere klassifiseres som gjeld i balansen. Dersom et prosjekt både har opptjente, ikke fakturerte inntekter og har mottatt forskuddsbetalinger, presenteres dette netto som eiendel eller gjeld i balansen.

Selskap i konsernet mottar i enkelte tilfeller såkalte gjennomstrømningsmidler. Dette er tilfeller der selskapet står som ansvarlig for innhenting av tilskudd på vegne av andre partnere i et prosjekt. Selskapet mottar da innbetaling fra tilskuddsgiver knyttet til prosjektet. Etter avtale med tilskuddsgiver utbetales midlene fra selskapet til annen prosjektpartner. Slike gjennomstrømningsmidler føres brutto over resultatet, med unntak av EU-prosjekter der midlene føres kun i balansen. Inntekter og kostnader knyttet til gjennomstrømningsmidler periodiseres til samme regnskapsperiode.

Basisbevilgning, rammebevilgning
Selskap i konsernet mottar basisbevilgning fra Forskningsrådet fordelt på tre arenaer - teknisk-industriell, samfunnsvitenskapelig og miljø. Bevilgning fra Retur-EU - Kompensasjonsordning for deltakelse i EU-programmer/-prosjekter - er også inkludert.

Rammebevilgninger gjelder i hovedsak Helsedirektoratet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Tilskudd fra det offentlige inntektsføres i den perioden tilskuddet gjelder for.

Øremerkede tilskudd med klare føringer på bruk blir inntektsført sammen med gjennomføring av aktiviteten tilskuddet skal dekke. Tilskudd uten øremerking blir inntektsført på innbetalingstidspunktet.

Annen driftsinntekt
Annen driftsinntekt inkluderer leieinntekter og andre administrative tjenester

Klassifisering av balanseposter
Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Eiendeler som er tilknyttet varekretsløpet klassifiseres som omløpsmidler. Fordringer for øvrig klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales innen ett år. For gjeld legges analoge kriterier til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld.

Anskaffelseskost
Anskaffelseskost for eiendeler omfatter kjøpesummen for eiendelen, med fradrag for bonuser, rabatter og lignende, og med tillegg for kjøpsutgifter (frakt, toll, offentlige avgifter som ikke refunderes og eventuelle andre direkte kjøpsutgifter). Ved kjøp i utenlandsk valuta balanseføres eiendelen til kursen på transaksjonstidspunktet.

Immaterielle eiendeler
Utgifter til egne FoU-aktiviteter kostnadsføres løpende. Utgifter til andre immaterielle eiendeler balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel og utgiftene kan måles pålitelig. I motsatt fall kostnadsføres slike utgifter løpende. Balanseført immateriell eiendel avskrives lineært over økonomisk levetid.

Varige driftsmidler
Tomter avskrives ikke. Andre varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid. Ved endring i avskrivningsplan fordeles virkningen over gjenværende avskrivningstid ("knekkpunktmetoden"). Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader. Påkostninger og forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand på anskaffelsestidspunktet. Leide (leasede) driftsmidler balanseføres som driftsmidler hvis leiekontrakten anses som finansiell.

Investeringstilskudd
Eiendeler bokføres til brutto anskaffelseskost uavhengig av tilskuddet og avskrives over den økonomiske levetiden (bruttoføring). Tilskudd behandles som utsatt inntektsføring og inntektsføres i takt med avskrivningene. Det balanseførte tilskuddet bokføres som langsiktig gjeld og inntektsføringen klassifiseres som driftsinntekt.

Andre langsiktige aksjeinvesteringer
Kostmetoden brukes som prinsipp for investeringer i andre aksjer mv. Utdelinger regnskapsføres i utgangspunktet som finansinntekt, når utdelingen

er vedtatt. Hvis utdelingene vesentlig overstiger andel av opptjent egenkapital etter kjøpet, føres det overskytende til reduksjon av kostprisen.

Nedskrivning av anleggsmidler
Ved indikasjon om at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp.

Tidligere nedskrivninger, med unntak for nedskrivning av goodwill, reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Varelager
Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost (etter FIFO-prinsippet) og virkelig verdi. Virkelig verdi er estimert salgspris fratrukket nødvendige utgifter til ferdigstillelse og salg.

Fordringer
Kundefordringer føres opp i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuell vurdering av fordringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrige påregnelige tap. Vesentlige økonomiske problemer hos kunden, sannsynligheten for at kunden vil gå konkurs eller gjennomgå økonomisk restrukturering, og utsettelser og mangler ved betalinger anses som indikatorer på at kundefordringer må nedskrives.

Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsfordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi. Virkelig verdi er nåverdien av forventede framtidige innbetalinger. Det foretas likevel ikke neddiskontering når effekten av neddiskontering er uvesentlig for regnskapet. Avsetning til tap vurderes på samme måte som for kundefordringer.

Investeringer i markedsbaserte aksje-, obligasjons- og rentefond
Andre langsiktige andeler i aksje-, obligasjons- og rentefond er bokført til markedsverdi. Mottatt utbytte, og realiserte og urealiserte gevinster/tap, resultatføres som finansposter. pensjonsforpliktelse.

Utenlandsk valuta
Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta vurderes etter kursen ved regnskapsårets slutt. Kursgevinster og kurstap knyttet til varesalg og varekjøp i utenlandsk valuta føres som finansinntekt- og kostnad.

Terminkontrakter
Konsernet bruker terminkontrakter på utenlandsk valuta for å sikre en framtidig vekslingskurs på eksisterende (balanseførte) fordringer/gjeld (verdisikring), eller på antatt framtidige inn-/utbetalinger i fremmed valuta (kontantstrømsikring). Regnskapsmessig klassifiseres terminkontraktene som sikringsinstrumenter. Fordringer/gjeld som er sikret ved terminkontrakter balanseføres til terminkursen. Terminkontrakter som sikrer framtidige inn-/utbetalinger, regnskapsføres ikke.

Gjeld
Gjeld, med unntak for enkelte avsetninger for forpliktelser, balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

Pensjoner
Selskapet har ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskap, med unntak av AFP-ordningen. Selskapet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner.

Innskuddsplaner
Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

AFP-ordningen er en usikret ytelsesbasert flerforetaksordning. En slik ordning er reelt en ytelsesplan, men behandles regnskapsmessig som en innskuddsplan som følge av at ordningens administrator ikke gir tilstrekkelig informasjon til å beregne forpliktelsen på en pålitelig måte.

Ytelsesplaner
En ytelsesplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Typisk er en ytelsesplan en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av flere faktorer, som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (innbetalte beløp til forsikringsselskap), justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke

resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar iht IAS19, jf NRS6 Pensjonskostnader. Estimatavvik som oppstår ved endringer i forutsetninger føres direkte mot egenkapital.

Skatt
Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres oppføres netto i balansen. Grunnet usikkerhet knyttet til fremtidig anvendelse har morselskapet ikke balanseført utsatt skattefordel. Det er tilsvarende foretatt en selvstendig vurdering for datterselskaper og datter-datterselskaper.

Skattereduksjon ved avgitt konsernbidrag, og skatt på mottatt konsernbidrag som føres som reduksjon av balanseført beløp på investering i datterselskap, føres direkte mot skatt i balansen (mot betalbar skatt hvis konsernbidraget har virkning på betalbar skatt, og mot utsatt skatt hvis konsernbidraget har virkning på utsatt skatt). Utsatt skatt både i selskapsregnskapet og i konsernregnskapet regnskapsføres til nominelt beløp.

Kontantstrømoppstilling
Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige likvide plasseringer, som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med gjenværende løpetid mindre enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

NORCE Holding AS Note 1 — Immaterielle eiendeler

Beløp i NOK 1000

Konsernet

	Programvare	Nettside	Patenter	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	16 787	10 564	874	28 225
Tilgang	2 594	-	-	2 594
Avgang	-	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.	19 381	10 564	874	30 819
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	12 874	8 645	401	21 919
Balanseført verdi 31.12.	**6 508**	**1 920**	**473**	**8 900**
Årets avskrivninger	3 230	822	87	4 139
Forventet økonomisk levetid	5 år	5 år	10 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	

NORCE Holding AS Note 2 — Varige driftsmidler

Konsernet

	Påkostning leid bygg	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	43 463	53 465	96 929
Tilgang	8 698	-	8 698
Avgang	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.	52 162	53 465	105 627
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	30 811	8 060	38 871
Balanseført verdi 31.12.	**21 351**	**45 405**	**66 756**
Årets avskrivninger	1 843	1 594	3 437
Forventet økonomisk levetid	5-10 år	10-20 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	

Årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler

Driftsmiddel	**Gjenstående leieperiode**	**Årlig leie**
Diverse leieavtaler lokaler	1-11 år	78 157

Konsernet

	Skip, rigger, fly og lignende	Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskin o.l.	Ullrigg	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	10 733	425 721	105 770	542 224
Tilgang	129	39 227	-	39 356
Avgang	-	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.	10 862	464 948	105 770	581 580
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	1 383	392 969	85 303	479 655
Akkumulerte nedskrivinger 31.12.	-	1 104	-	1 104
Balanseført verdi 31.12.	**9 479**	**70 875**	**20 467**	**100 821**
Årets avskrivninger	808	20 032	2 000	22 841
Forventet økonomisk levetid	7-20 år	3-10 år	20 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	

NORCE Holding AS Note 3 — Datterselskap og tilknyttet selskap

Beløp i NOK 1000

Morselskapet
Investeringene i datterselskap regnskapsføres etter kostmetoden.

Datterselskap	Forretnings-kontor	Eier-/ stemme-andel	Egenkapital siste år (100%)	Resultat siste år (100%)	Balanseverdi 2023	Balanseverdi 2022
NORCE Norwegian Research Centre AS	Bergen	100 %	111 025	35 279	129 554	-
NORCE Innovation AS	Stavanger	100 %	108 486	9 388	128 435	-
NORCE Risavika Eiendom AS	Bergen	100 %	30 214	1 706	42 554	-
Balanseført verdi 31.12.					**300 544**	**-**

NORCE Risavika Eiendom AS leier ut bygninger/anlegg i Risavika (Sola kommune) til NORCE Norwegian Research Centre AS

Datterdatterselskap	Morselskap	Forretnings-kontor	Eier-/ stemme-andel	Egenkapital siste år (100 %)	Resultat siste år (100 %)
Indikel AS	NORCE Innovation AS	Bergen	100 %	-1 163	-1 029
Offshore Sensing AS	NORCE Innovation AS	Bergen	82 %	12 664	-848
Xilentech AS	NORCE Innovation AS	Haugesund	100 %	3	-
Biosentrum AS	NORCE Innovation AS	Stavanger	100 %	-2 676	-453
Hole In One Producer AS	NORCE Innovation AS	Stavanger	100 %	3 189	-134
Digital Innovation Hub Oceanopolis AS	NORCE Innovation AS	Kristiansand	100 %	-323	-182
Co2Bio AS	NORCE Innovation AS	Stavanger	100 %	19	-5
Nordisk Institutt for Odontologiske Materialer AS (NIOM)	NORCE Norwegian Research Centre AS	Oslo	51 %	18 197	2 257
Nasjonalt Utviklingssenter for Barn og Unge AS (NUBU)	NORCE Norwegian Research Centre AS	Oslo	100 %	16 350	3 513
Nasjonalt Kunnskapssenter om Vold og Traumatisk Stress AS (NKTVS)	NORCE Norwegian Research Centre AS	Oslo	100 %	12 350	2 669

Beslutning om avvikling av Xilentech AS er registrert i Foretaksregisteret per 23.6.2023. Selskapet er slettet i Foretaksregisteret per 21.2.2024.

Konsernet
Investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden.

Tilknyttet selskap	Eierselskap	Forretnings-kontor	Eier-/ stemmeandel
Gas 2 Feed AS	NORCE Innovation AS	Stavanger	36 %
Xsens AS	NORCE Innovation AS	Bergen	48 %

Beregning av årets resultatandel	Gas 2 Feed AS	Xsens AS	2023	2022
Endring i tilknyttet selskap 2022 etter avlagt konsernregnskap	10	-117	-107	583
Andel årets resultat	-1 742	-7 239	-8 981	-8 044
Årets resultatandel	**-1 733**	**-7 356**	**-9 088**	**-7 461**

Beregning av balanseført verdi 31.12.	Gas 2 Feed AS	Xsens AS	2023	2022
Balanseført verdi 1.1.	3 032	18 051	21 082	26 415
Tilgang/avgang i perioden	4 698	7 532	12 238	2 129
Årets resultatandel	-1 733	-7 356	-9 088	-7 461
Balanseført verdi 31.12.	**5 996**	**18 227**	**24 232**	**21 082**

NORCE Holding AS Note 4 — Fordringer og gjeld

Beløp i NOK 1000

Konsernet Kundefordringer	2023	2022
Kundefordringer til pålydende	192 311	150 874
Avsetning til tap på kundefordringer	-1 550	-2 061
Kundefordringer i balansen	**190 761**	**148 813**

Fordringer med forfall senere enn ett år	2023	2022
Egenkapitaltilskudd KLP	4 357	4 357
Andre fordringer	33	33
Sum	**4 390**	**4 390**

NORCE Holding AS Note 5 — Andre langsiktige aksjer og andeler

Konsernet	Eierandel	2023	2022
Risavika Biopark AS	10 %	152	152
Stavanger Helseforskning AS	45 %	1 104	1 104
TuniChor AS	27 %	14	19
Sekal AS	Solgt	-	3 859
Mechatronics Innovation Lab AS	14 %	136	136
JSC Petroleum Technologies Ltd	10 %	-	-
Nordic Edge AS	1 %	57	89
GreenStat ASA	1 %	530	530
Marineholmen Raslab AS	Solgt	-	303
Sustainable Energy AS	15 %	250	250
Valide AS	9 %	4 338	4 338
Marin Energi Testsenter AS	4 %	122	122
Ullandhaug Energi AS	5 %	725	725
Blue Planet AS	3 %	50	50
Blue Research AS	50 %	-	6
Andre aksjer		121	145
Andre langsiktige andeler aksje- rente- og obligasjonsfond		2 217	2 283
Balanseført verdi 31.12.		**9 816**	**14 111**

Andre andeler aksje-, rente- og obligasjonsfond er bokført til markedsverdi. Investeringene er tilknyttet usikret pensionsforpliktelse- Øvrige aksjer og andeler er bokført etter kostmetoden.

Aksjer i tilknyttede selskaper, mellom 20% og 50%, ovenfor er ikke behandlet etter egenkapitalmetoden i konsern-regnskapet ut fra at balanse og resultat i selskapene er uvesentlig for å bedømme konsernets stilling og resultat.

Nedskrivning/reversert nedskrivning av andre aksjer og andeler for 2023 utgjør 0,6 mill. kroner.

NORCE Holding AS Note 6 — Andre markedsbaserte aksje-, obligasjons- og rentefond

	Morselskap Markedsverdi 31.12.		Konsern Markedsverdi 31.12.	
	2023	2022	2023	2022
Aksjefond	21 712	-	45 490	215 598
Obligasjonsfond	93 347	-	114 657	61 916
Pengemarkedsfond	254 850	-	301 007	157 602
Rentefond	-	-	29 729	17 184
Sum andel markedsbaserte aksje-, obligasjons- og rentefond	**369 909**	**-**	**490 884**	**452 300**

All figures in kNOK

NORCE Holding AS Note 7 — Bundne bankinnskudd, trekkrettigheter

Morselskapet 2023	Morselskapet 2022	Bundne bankinnskudd 31.12.	Konsernet 2023	Konsernet 2022
-	-	Skattetrekksmidler	32 804	30 883

NORCE Holding AS Note 8 — Egenkapital

Morselskapet

Årets endring i egenkapital	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 1.1.				
Stiftelse	30			30
Kapitalnedsettelse	-30			-30
Kapitalforhøyelse	2 160	624 338		626 498
Årsresultat			43 924	43 924
Egenkapital 31.12.	**2 160**	**624 338**	**43 924**	**670 422**

Konsernet

Årets endring i egenkapital	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Minoritets-interesse	Sum
Egenkapital 1.1.	**2 160**	**349 214**	**162 603**	**8 857**	**522 834**
Pensjonsforpliktelse - årets estimatavvik			-10 881		**-10 881**
Kapitalinnskudd minoritet			669	1 331	**2 000**
Andre endringer			416		**416**
Årsresultat			56 829	956	**57 786**
Intern restrukturering konsern		209 636	-209 636		
Egenkapital 31.12.	**2 160**	**558 850**	**-**	**11 145**	**572 155**

Konsernet har i 2023 gjennomført en restrukturering hvor NORCE Holding AS ble opprettet som holdingselskap. For nærmere omtale, se note 15.

NORCE Holding AS Note 9 — Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjekapitalen på kr 2 160 000 består av 1 080 aksjer á kr 2 000.

Oversikt over aksjonærene 31.12.	Antall	Eierandel
Universitetet i Bergen	560	51,9 %
Stavanger Research Holding AS	340	31,5 %
Agder Research Holding AS	100	9,3 %
Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet	35	3,2 %
Equinor Ventures AS	13	1,2 %
Sparebanken Vest	13	1,2 %
SIVA – Selskapet for industrivekst SF	12	1,1 %
Troms og Finnmark fylkeskommune	3	0,3 %
Nordland fylkeskommune	2	0,2 %
Troms Kraft AS	2	0,2 %
Totalt antall aksjer	**1 080**	**100 %**

NORCE Holding AS Note 10 — Pensjoner

Beløp i NOK 1000

Konsernet har ulike pensjonsordninger både i form av innskuddsplaner og ytelsesplaner. Pensjonsordningene er finansiert ved innbetalinger til forsikringsselskap med unntak for avtalefestet pensjonsordning og driftspensjonsordning for et fåtall ansatte.

Datterselskapet NORCE Norwegian Research Centre AS (NORCE) og ett av datterselskapene har en aktiv innskuddsordning for innenlandske ansatte. Innskuddspensjon kostnadsføres løpende med basis i betalte beløp. Det etableres egne pensjonsordninger for ansatte som bor og arbeider i utlandet. NORCE har fra tidligere en kollektiv lukket ytelsesbasert pensjonsordning etter Lov om foretakspensjon som regnskapsmessig behandles som en ytelsesplan. Et fåtall ansatte i NORCE har en tilleggspensjonsordning som finansieres over selskapets drift.

NORCE er medlem i avtalefestet pensjonsordning gjennom Fellesordningen for avtalefestet pensjon. Denne er å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning frem til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon, slik at konsernet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Konsernet forpliktelser er dermed ikke balanseført som gjeld.

Datterdatterselskapene NUBU og NKVTS har offentlig ytelsesbasert pensjonsordning i Statens Pensjonskasse (SPK) som regnskapsmessig blir behandlet som en ytelsesplan. Datterdatterselskapet NIOM har en ytelsesbasert pensjonsordning i SPK som regnskapsmessig blir behandlet som en innskuddsplan.

Konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i Lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Personer i ordningene	**Morselskapet**		**Konsernet**	
	Aktive/ Oppsatte	**Pensjonister**	**Aktive/ Oppsatte**	**Pensjonister**
Innskuddsordning	-	-	798	
Tileggspensjonsordning	-	-	15	
Ytelsesordning	-	-	508	131

Resultatregnskap	**Morselskapet**		**Konsernet**	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-	-	11 087	11 664
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	-	-	18 053	11 681
Avkastning på pensjonsmidler	-	-	-14 897	-9 052
Forvaltnings- og administrasjonsomkostninger	-	-	716	687
Andre pensjonskostnader	-	-	3 883	2 741
Pensjonsinnskudd fra ansatte	-	-	-1 470	-2 201
Netto pensjonskostnad ytelsesordning	**-**	**-**	**17 372**	**15 521**
Kostnader ved AFP-ordning	-	-	9 654	8 877
Kostnader ved innskuddsordning	-	-	47 233	43 835
Pensjonskostnader utland	-	-	588	-
Sum netto pensjonskostnad	**-**	**-**	**74 846**	**68 233**

Balansen	**Morselskapet**		**Konsernet**	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Beregnet brutto pensjonsforpliktelse 31.12.	-	-	633 819	609 116
Pensjonsmidler (til markedsverdi) 31.12.	-	-	-525 644	-481 287
Arbeidsgiveravgift	-	-	15 026	17 903
Netto pensjonsforpliktelse /-midler	**-**	**-**	**123 202**	**145 732**

Økonomiske forutsetninger	**2023**	**2022**
Diskonteringsrente	3,10 %	3,00 %
Forventet lønnsregulering	3,50 %	3,50 %
Foventet pensjonsøkning (opphørt privat YTP-ordning)	Fripolise	Fripolise
Forventet pensjonsøkning (opphørt offentlig YTP-ordning)	2,80 %	2,60 %
Forventet G-regulering	3,25 %	3,25 %
Forventet avkastning på fondsmidler	3,10 %	3,00 %
Levealdertariff/dødelighetsskala	KB2013BE	KB2013BE

Som aktuarmessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innenfor forsikring.

Pensjonsforpliktelse NKVTS AS og NUBU AS

Konsernselskapene NKVTS AS og NUBU AS har netto udekkede pensjonsforpliktelser med henholdsvis 66,7 mill. kroner og 53,9 mill. kroner, totalt 120,6 mill. kroner. NKVTS har fått på plass en statlig bevilgningsstruktur der man over tid kan bygge opp en kapitalbase som balanserer de udekkede forpliktelsene. Det arbeides med en tilsvarende løsning for NUBU. Korrigert for de udekkede pensjonsforpliktelsene ville egenkapitalen i konsernet øke fra bokført 572 mill. kroner (41 %) til justert 693 mill. kroner (49 %).

NORCE Holding AS Note 11 — Skatt

Beløp i NOK 1000

Morselskapet

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel

Midlertidige forskjeller	2023	2022	Endring
Midlertidige forskjeller	-	-	-
Underskudd til fremføring	-31	-	31
Grunnlag for utsatt skattefordel	**-31**	**-**	**31**
Utsatt skattefordel (22%)	-7	-	7
Herav ikke balanseført utsatt skattefordel	7	-	-7
Utsatt skattefordel i balansen	**-**	**-**	**-**

Selskapet har valgt å ikke balanseføre utsatt skattefordel.

Netto midlertidige forskjeller	-	-	-
Endring i midlertidige forskjeller (inngår i grunnlag betalbar skatt)	**-**	**-**	**-**

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt

Grunnlag for betalbar skatt	2023	2022
Resultat før skattekostnad	43 924	-
Permanente forskjeller	-43 955	-
Gunnalg for skattekostnad på årets resultat	-31	-
Endring i midlertidige forskjeller	-	-
Utnyttelse av fremførbart underskudd	-	-
Gr.lag for bet.bar skatt i res.regnskapet	**-31**	**-**
+/÷ Mottatt/avgitt konsernbidrag	-	-
Skattepliktig inntekt (grunnlag for betalbar skatt i balansen)	**-31**	**-**

Betalbar skatt i balansen	2023	2022
Betalbar skatt	-	-

Konsernet

Fordeling av skattekostnaden	2023	2022
Skattekostnad	855	548
Herav betalbar skatt utenfor Norge	-	-
Utsatt skattefordel i balansen		
Utsatt skattefordel	-	-
Utsatt skatt i balansen		
Utsatt skatt	1 046	1 306
Betalbar skatt i balansen		
Betalbar skatt	1 134	552
Underskudd til fremføring 31.12.	**253 471**	**225 364**

NORCE Holding AS Note 12 — Andre avsetninger og forpliktelser

Beløp i NOK 1000

Konsernet

	2023	2022
Opprinnelig infrastrukturbevilgning	**58 263**	58 263
Inntektsført tidligere år	-35 724	-33 613
Infrastrukturstøtte 1.1.	**22 539**	**24 650**
Årets inntektsføring / avskrivning	-2 060	-2 111
Infrastrukturstøtte 31.12.	**20 479**	**22 539**
Øvrige avsetninger for forpliktelser	-	-
Andre avsetninger for forpliktelser	**20 479**	**22 539**

Infrastrukturstøtte 31.12. gjelder periodisert inntekt vedrørende infrastrukturbevilgning fra Forskningsrådet med samlet TNOK 58 263 knyttet til oppgradering av utstyr og anlegg for NORCE Norwegian Research Centre AS.

Infrastrukturstøtte vil bli redusert årlig tilsvarende avskrivning av utstyrs-/anleggsinvestering. Inntektsført del av infrastrukturstøtte er oppført under salgsinntekter, prosjektinntekter.

NORCE Holding AS Note 13 — Driftsinntekter

Konsernet

	2023	2022
Salgsinntekter, prosjektinntekter	1 010 153	939 490
Basisbevilgning, rammebevilgning mv.	376 663	363 959
Annen driftsinntekt	15 177	9 820
Sum	**1 401 993**	**1 313 269**

Fordeling på virksomhetsområder	**2023**	**2022**
Teknologi	495 293	456 026
Helse og samfunn	502 436	491 286
Klima og miljø	392 858	355 095
Annet	11 405	10 862
Sum	**1 401 993**	**1 313 269**

Geografisk fordeling	**2023**	**2022**
Norge	1 279 287	1 144 427
Europa	115 744	163 758
USA og Canada	2 620	650
Sør-Amerika	3 657	3 239
Afrika	-	228
Asia	519	837
Australia	165	130
Sum	**1 401 993**	**1 313 269**
% Norge	*91 %*	*87 %*

NORCE Holding AS Note 14 — Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Beløp i NOK 1000

Morselskapet 2023	Morselskapet 2022	Lønnskostnader	Konsernet 2023	Konsernet 2022
-	-	Lønninger	689 453	638 071
-	-	Arbeidsgiveravgift	113 587	98 004
-	-	Pensjonskostnader	74 846	68 233
-	-	Andre ytelser	15 606	15 575
-	**-**	**Sum**	**893 492**	**819 882**
-	-	Antall ansatte pr. 31.12.	985	943

Ytelser til ledende personer	Konsernsjef 1.1-30.9.	Konsernsjef 1.10-31.12.	Styret
Lønn	1 592	600	1 080
Pensjon	114	38	-
Annen godtgjørelse	16	4	-

Konsernsjef har alminnelig oppsigelsesfrist på 3 måneder. Ved oppsigelse fra arbeidsgiver vil konsernsjef i tillegg motta 6 måneders ekstra lønnskompensasjon.
Konsernsjef er omfattet av selskapets gjeldende kollektive pensjonsordning for lønn opp til 12 G.
Verken styreleder eller konsernsjef har bonusavtaler.
Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til konsernsjef, styrets leder eller andre nærstående parter.

Kostnadsført godtgjørelse til revisor

Morselskap	KPMG
Lovpålagt revisjon	31
Sum	**31**

Konsern	KPMG
Lovpålagt revisjon (inklusiv teknisk bistand med årsregnskap)	2 123
Andre attestasjonstjenester	668
Annen bistand	1 371
Sum	**4 162**

Alle beløp er eksklusiv merverdiavgift.

NORCE Holding AS Note 15 — Restrukturering

Etablering av NORCE TTO
Våren 2023 ble ansatte i NORCE Innovation AS (5 personer) overført til gruppen NORCE TTO i divisjon for Kommersialisering i NORCE Norwegian Research Centre AS. Hensikten med dette er blant annet å få til tettere samarbeid med forskningsdivisjonene i NORCE Norwegian Research Centre AS. NORCE Innovation AS består da som et rent holdingsselskap.

Restrukturering
Konsernet har i 2023 gjennomført en restrukturering der selskapet NORCE Holding AS ble opprettet som holdingselskap. Som del av dette ble det gjennomført en kapitalnedsettelse i NORCE Norwegian Research Centre AS med utdeling til NORCE Holding AS. Kapitalnedsettelse med utdeling omfatter samtlige av aksjene i datterselskapene NORCE Risavika Eiendom AS og NORCE Norwegian Research Centre AS samt del av finansielle instrumenter i form av andel markedsbaserte aksje-, obligasjons- og rentefond.

Kapitalforhøyelse i NORCE Holding AS med TNOK 626 498 gjelder tingsinnskudd av NORCE Norwegian Research Centre AS. Aksjonærene i NORCE Norwegian Research Centre AS har mottatt tilsvarende antall aksjer i NORCE Holding AS. Eiendelenes balanseførte verdier er lagt til grunn ved utdeling i henhold til aksjeloven § 3-6 (3).

Konsernet videreføres med kontinuitet og sammenligningstall fra 2022 er dermed benyttet.

KPMG AS
Kanalveien 11
P.O. Box 4 Kristianborg
N-5822 Bergen

Telephone +47 45 40 40 63
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Revisjon Meny

Til generalforsamlingen i NORCE Holding AS

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for NORCE Holding AS, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og
- gir konsernregnskapet et rettvisende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Penneo Dokumentnøkkel: S0DTA-EW6PE-5S8GK-8EEB1-68B8S-AY756

© KPMG AS, a Norwegian limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Offices in:
Oslo, Alta, Arendal, Bergen, Bodø, Drammen, Elverum, Finnsnes, Hamar, Haugesund, Knarvik, Kristiansand, Mo i Rana, Molde, Sandefjord, Stavanger, Stord, Straume, Tromsø, Trondheim, Tynset, Ulsteinvik, Ålesund

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.

- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.

- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke kan fortsette driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har eneansvar for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Penneo Dokumentnøkkel: S0DTA-EW6PE-5S8GK-8EEB1-68B8S-AY756

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Bergen

KPMG AS

Ståle Christensen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Penneo Dokumentnøkkel: S0DTA-EW6PE-5S8GK-8EEB1-6BB8S-AY756

Årsberetning

NORCE Holding AS 2023.

Last ned

Resultatregnskap

NORCE Norwegian Research Centre AS (Alle tall i NOK 1000)

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2023	2022
Salgsinntekter, prosjektinntekter	1, 2, 3	950 165	851 531
Basisbevilgning, rammebevilgning mv.	1	215 825	219 069
Annen driftsinntekt	1, 3	13 027	11 884
Sum driftsinntekter		**1 179 017**	**1 082 484**
Prosjektkostnad, varekostnad	3	255 801	217 749
Netto driftsinntekter		**923 216**	**864 734**
Lønnskostnad	4, 5	735 134	660 185
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	6, 7	27 596	25 466
Annen driftskostnad	3, 4	186 550	168 539
Sum driftskostnader		**949 279**	**854 190**
Driftsresultat		**-26 063**	**10 544**
Finansinntekter og finanskostnader			
Inntekt på investering i datterselskap		1 896	60 000
Renteinntekt fra foretak i samme konsern		51	-
Annen rente- og finansinntekt		18 783	6 416
Verdiøkning markedsbaserte omløpsmidler	8	48 831	-3 034
Nedskrivning av andre finansielle anleggsmidler	8	-	167
Annen rente- og finanskostnad		-8 722	-3 287
Resultat av finansposter		**60 839**	**59 929**
Resultat før skattekostnad		34 776	70 473
Skattekostnad på resultat	9	-503	-
Årsresultat		**35 279**	**70 473**
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital	10	35 279	70 473
Sum overføringer		**35 279**	**70 473**

Balanse

NORCE Norwegian Research Centre AS (Beløp i NOK 1000)

Eiendeler	Note	2023	2022
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Utvikling	6	1 586	-
Konsesjoner, patenter o.l.	6	8 427	9 885
Sum immaterielle eiendeler		**10 013**	**9 885**
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	7	25 913	19 795
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner o.l.	7	94 656	77 797
Sum varige driftsmidler		**120 569**	**97 592**
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap	10, 11	251	171 240
Investeringer i aksjer og andeler	8	2 220	2 286
Andre langsiktige fordringer	13	4 390	4 390
Sum finansielle anleggsmidler		**6 861**	**177 917**
Sum anleggsmidler		**137 443**	**285 393**

Balanse

NORCE Norwegian Research Centre AS (Beløp i NOK 1000)

Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	3, 12, 13	189 640	146 090
Opptjent, ikke fakturert inntekt		150 042	140 429
Andre kortsiktige fordringer		24 638	23 959
Andre konsernfordringer	12	2 287	-
Sum fordringer		**366 606**	**310 478**
Investeringer			
Andre finansielle instrumenter	8, 10	62 053	412 904
Sum investeringer		**62 053**	**412 904**
Bankinnskudd, kontanter o.l.	14	178 987	323 052
Sum omløpsmidler		**607 647**	**1 046 434**
Sum eiendeler		**745 090**	**1 331 827**

Balanse

NORCE Norwegian Research Centre AS (Beløp i NOK 1000)

Egenkapital og gjeld	Note	2023	2022
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	10, 15	108	2 160
Overkurs	10	-	349 214
Annen innskutt egenkapital	10	1 784	-
Sum innskutt egenkapital		**1 892**	**351 374**
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	10	109 133	275 124
Sum opptjent egenkapital		**109 133**	**275 124**
Sum egenkapital		**111 025**	**626 498**
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	5	2 592	10 381
Andre avsetninger for forpliktelser	2	20 479	22 539
Sum avsetning for forpliktelser		**23 071**	**32 920**
Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		2 530	2 605
Sum annen langsiktig gjeld		**2 530**	**2 605**
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	3, 12	85 731	60 588
Skyldig offentlige avgifter		65 111	64 596
Forskudd fra oppdragsgivere		283 580	305 706
Annen kortsiktig gjeld		174 043	238 912
Sum kortsiktig gjeld		**608 464**	**669 803**
Sum gjeld		**634 065**	**705 329**
Sum egenkapital og gjeld		**745 090**	**1 331 827**

Kontantstrømoppstilling

NORCE Norwegian Research Centre AS (Beløp i NOK 1000)

	01.01 - 31.12	01.01 - 31.12
	2023	**2022**
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	34 776	70 473
Ordinære avskrivninger	27 595	25 466
Endring i kundefordringer og opptjent, ikke fakturert inntekt	-53 163	-34 112
Endring i leverandørgjeld	25 143	-1 677
Endring i forskudd fra oppdragsgivere	-22 126	59 369
Merverdi ved utdeling av finansielle instrumenter til morselskap	-44 110	0
Endring i andre tidsavgrensningsposter	-92 482	73 542
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	**-124 366**	**193 061**
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler	-4 180	-5 008
Utbetalinger ved kjøp av tomter, bygninger o.l	-8 476	-4 908
Utbetalinger ved kjøp av driftsløsøre	-38 044	-26 886
Utbetalinger ved kjøp av aksjer/andeler i andre foretak	0	-42 554
Innbetaling aksjeutbytte	0	60 000
Netto likvidsendringer ved investering i markedsbasert aksje-, obligsjons- og rentefond	29 182	-70 797
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	**-21 518**	**-90 153**
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-76	-189
Inn-/utbetalinger av konsernbidrag	1 896	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	**1 820**	**-189**
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	**-144 064**	**102 718**
Kontanter og kontantekvivalenter 01.01	323 052	220 334
Kontanter og kontantekvivalenter 31.12	**178 987**	**323 052**

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk. Beløpene i noten er i NOK 1 000 dersom ikke annet er angitt.

Bruk av estimater
I utarbeidelse av årsregnskapet har man brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen i henhold til god regnskapsskikk. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

Valuta
Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på måletidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden under andre finansposter.

Terminkontrakter
Selskapet og konsernet bruker terminkontrakter på utenlandsk valuta for å sikre en framtidig vekslingskurs på eksisterende (balanseførte) fordringer/gjeld (verdisikring), eller på antatt framtidige inn-/utbetalinger i fremmed valuta (kontantstrømsikring). Regnskapsmessig klassifiseres terminkontraktene som sikringsinstrumenter. Fordringer/gjeld som er sikret ved terminkontrakter balanseføres til terminkursen. Terminkontrakter som sikrer framtidige inn-/utbetalinger, regnskapsføres ikke.

Salgsinntekter og prosjektinntekter
For prosjektinntekter anvendes løpende inntektsføring i takt med fremdriften av prosjektet. Fullføringsgraden beregnes normalt med utgangspunkt i påløpte prosjektkostnader. Inntektene regnskapsføres til virkelig verdi av vederlaget på transaksjonstidspunktet, netto etter fradrag for eventuell merverdiavgift. I spesielle tilfeller hvor det knytter seg usikkerhet til estimert fortjeneste og/eller fullføringsgrad anvendes løpende avregning uten fortjeneste. For prosjekter som antas å gi tap, kostnadsføres hele det beregnede tapet umiddelbart.

Opptjente, ikke fakturerte prosjektinntekter klassifiseres som eiendel i balansen, mens forskuddsbetalinger/uopptjent inntekt fra oppdragsgivere klassifiseres som gjeld i balansen. Dersom et prosjekt både har opptjente, ikke fakturerte inntekter og har mottatt forskuddsbetalinger, presenteres dette netto som eiendel eller gjeld i balansen.

Selskapet mottar i enkelte tilfeller såkalte gjennomstrømningsmidler. Dette er tilfeller der selskapet står som ansvarlig for innhenting av tilskudd på vegne av andre partnere i et prosjekt. Selskapet mottar da innbetaling fra tilskuddsgiver knyttet til prosjektet. Etter avtale med tilskuddsgiver utbetales midlene fra selskapet til annen prosjektpartner. Slike gjennomstrømningsmidler føres brutto over resultatet, med unntak av EU-prosjekter der midlene kun føres i balansen. Inntekter og kostnader knyttet til gjennomstrømningsmidler periodiseres til samme regnskapsperiode.

Basisbevilgning og rammebevilgning
Selskapet mottar basisbevilgning fra Forskningsrådet fordelt på tre arenaer - teknisk-industriell, samfunnsvitenskapelig og miljø. Bevilgning fra Retur-EU - Kompensasjonsordning for deltakelse i EUprogrammer/- prosjekter - er også inkludert.

Rammebevilgninger gjelder i hovedsak Helsedirektoratet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

Tilskudd fra det offentlige inntektsføres i den perioden tilskuddet gjelder for. Øremerkede tilskudd med klare føringer på bruk blir inntektsført sammen med gjennomføring av aktiviteten tilskuddet skal dekke. Tilskudd uten øremerking blir inntektsført på innbetalingstidspunktet.

Annen driftsinntekt
Annen driftsinntekt inkluderer leieinntekter og andre administrative tjenester.

Skatt
Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt.

Utsatt skatt er beregnet med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført.

Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres oppføres netto i balansen. Grunnet usikkerhet knyttet til fremtidig anvendelse har selskapet ikke balanseført utsatt skattefordel.

Skattereduksjon ved avgitt konsernbidrag, og skatt på mottatt konsernbidrag som føres som reduksjon av balanseført beløp på investering i datterselskap, føres direkte mot skatt i balansen (mot betalbar skatt hvis konsernbidraget har virkning på betalbar skatt, og mot utsatt skatt hvis konsernbidraget har virkning på utsatt skatt). Utsatt skatt både i selskapsregnskapet og i konsernregnskapet regnskapsføres til nominelt beløp.

Leasing
Det skilles mellom finansiell og operasjonell leasing. Driftsmidler finansiert ved finansiell leasing er regnskapsmessig klassifisert under varige driftsmidler. Motposten er medtatt som langsiktig gjeld. Leiebeløp fordeles mellom rentekostnad og avdrag på gjelden.

Operasjonell leasing kostnadsføres som driftskostnad basert på fakturert leasingleie.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler og langsiktig gjeld
Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, fratrukket avskrivinger og nedskrivinger.
Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på transaksjonstidspunktet.

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Vesentlige driftsmidler som består av flere betydelige komponenter med ulik levetid er dekomponert med ulik avskrivningstid for de ulike komponentene. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen. Nedskrivingen reverseres når grunnlaget for nedskrivingen ikke lenger er til stede. Tomter avskrives ikke.

Klassifisering og vurdering av omløpemidler og kortsiktig gjeld
Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på transaksjonstidspunktet.

Investeringstilskudd
Eiendeler bokføres til brutto anskaffelseskost uavhengig av tilskuddet og avskrives over den økonomiske levetiden (bruttoføring). Tilskudd behandles som utsatt inntektsføring og inntektsføres i takt med avskrivningene. Det balanseførte tilskuddet bokføres som langsiktig gjeld og inntektsføringen klassifiseres som driftsinntekt.

Immaterielle eiendeler
Utgifter til egen utvikling og andre immaterielle eiendeler balanseføres i den grad man kan identifisere en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immaterielle eiendel og hvor anskaffelseskostnaden kan måles pålitelig. I motsatt fall kostnadsføres slike utgifter løpende. Balanseført utvikling avskrives lineært over økonomisk levetid. Utgifter til egen forskning kostnadsføres løpende.

Datterselskap og tilknyttet selskap
Datterselskap og tilknyttede selskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan forventes å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger fra datterselskap er inntektsført samme år som det er avsatt i givers regnskap. Overstiger utbytte / konsernbidraget andelen av opptjent resultat etter anskaffelsestidspunktet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital, og utdelingene er fratrukket investeringens verdi i

balansen til morselskapet.

Fordringer
Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. For øvrige kundefordringer utføres en uspesifisert avsetning for å dekke forventet tap på krav.

Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsfordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi. Virkelig verdi er nåverdien av forventede framtidige innbetalinger. Det foretas likevel ikke neddiskontering når effekten av neddiskontering er uvesentlig for regnskapet. Avsetning til tap vurderes på samme måte som for kundefordringer.

Pensjoner - ytelsesordning
Pensjonsforpliktelser finansiert over driften (ytelsesbaserte pensjonsordninger) vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Pensjonsordninger finansiert via sikrede ordninger er ikke balanseført. Pensjonspremien anses i disse tilfeller som pensjonskostnad og klassifiseres sammen med lønnskostnader.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening, basert på forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang, osv. Ved estimatavvik anvendes en korridorløsning. Estimatavvik som overstiger 10% av det høyeste av forpliktelse og verdier amortiseres over gjennomsnittlig opptjeningstid. Pensjonsmidler er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelser i balansen.

Ved regnskapsføring av pensjon er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn.

Pensjoner - innskuddsbasert ordning
Kostnaden til innskuddsbasert pensjonsordning tilsvarer periodens premie til forsikringsselskapet.

Gjeld
Gjeld, med unntak for enkelte avsetninger for forpliktelser, balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

Investeringer i markedsbaserte aksje-, obligasjons- og rentefond
Kortsiktige plasseringer (aksjer og andeler vurdert som omløpsmidler) vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt. Mottatt utbytte, og realiserte og urealiserte gevinster/tap, resultatføres som finansposter.

Andre andeler aksje-, rente- og obligasjonsfond er bokført til markedsverdi. Investeringene er tilknyttet usikret pensjonsforpliktelse.

Øvrige langsiktige aksjer og andeler er bokført etter kostmetoden.

Det er avsatt til forventede garantikostnader. Garantiavsetningen er i balansen oppført under annen kortsiktig gjeld.

Kontantstrømoppstilling
Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

NORCE Norwegian Research Centre AS Note 1 — Driftsinntekter

	2023	2022
Fordeling av inntekt		
Salgsinntekter, prosjektinntekter	950 165	851 531
Basisbevilgning, rammebevilgning mv.	215 825	219 069
Annen driftsinntekt	13 027	11 884
Sum	**1 179 017**	**1 082 484**

	2023	2022
Fordeling på virksomhetsområde		
Teknologi	489 358	448 899
Helse og samfunn	277 531	265 262
Klima og miljø	392 678	354 561
Annet	19 450	13 763
Sum	**1 179 017**	**1 082 485**

	2023	2022
Geografisk fordeling		
Norge	1 078 526	933 875
Europa	93 961	144 221
USA og Canada	2 620	498
Sør-Amerika	3 653	3 080
Afrika	-	228
Asia	257	583
Sum	**1 179 017**	**1 082 485**

NORCE Norwegian Research Centre AS Note 2 — Avsetning for forpliktelser

	2023	2022
Opprinnelig infrastrukturbevilgning	58 263	58 263
Inntektsført tidligere år	-35 724	-33 613
Infrastrukturstøtte 1.1.	**22 539**	**24 650**
Årets inntektsføring / avskrivning	-2 060	-2 111
Infrastrukturstøtte 31.12.	**20 479**	**22 539**

Infrastrukturstøtte 31.12. gjelder periodisert inntekt vedrørende infrastrukturbevilgning fra Forskningsrådet med samlet TNOK 58 263 knyttet til oppgradering av utstyr og anlegg.

Infrastrukturstøtte vil bli redusert årlig tilsvarende avskrivning av utstyrs-/anleggsinvestering. Inntektsført del av infrastrukturstøtte er oppført under salgsinntekter, prosjektinntekter.

NORCE Norwegian Research Centre AS Note 3 — Transaksjoner med nærstående parter

Ytelser til ledende ansatte er omtalt i note 4. Lønnskostnader og ytelser, godtgjørelser til daglig leder, styret og revisor, og mellomværende med konsernselskaper er omtalt i note 12. Mellomværende med selskap i samme konsern.

Salg av varer og tjenester	Type	2023	2022
Universitetet i Bergen	Prosjektinntekter	29 879	32 458
Universitetet i Stavanger	Prosjektinntekter	15 105	10 508
Universitetet i Agder	Prosjektinntekter	3 636	3 370
Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet	Prosjektinntekter	5 334	5 128
Stiftelsen Rogalandsforskning	Prosjektinntekter	948	169
Xsens AS	Prosjektinntekter	460	662
Gas 2 Feed AS	Prosjektinntekter	572	50
Universitetet i Stavanger	Annen driftsinntekt	-	241
Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet	Annen driftsinntekt	3	-
Stiftelsen Rogalandsforskning	Annen driftsinntekt	-	12
Gas 2 Feed AS	Annen driftsinntekt	227	-
Sum		**56 164**	**52 598**

Kjøp av varer og tjenester	Type	2023	2022
Universitetet i Bergen	Prosjektkostnad	20 702	12 150
Universitetet i Stavanger	Prosjektkostnad	16 305	13 011
Universitetet i Agder	Prosjektkostnad	551	939
Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet	Prosjektkostnad	3 712	657
Gas 2 Feed AS	Prosjektkostnad	309	73
Universitetet i Bergen	Annen driftskostnad	9 803	10 406
Universitetet i Stavanger	Annen driftskostnad	289	210
Universitetet i Agder	Annen driftskostnad	2 491	2 305
Stiftelsen Rogalandsforskning	Annen driftskostnad	9 588	9 227
Gas 2 Feed AS	Annen driftskostnad	29	36
Sum		**63 779**	**49 014**

Kundefordringer	2023	2022
Universitetet i Bergen	7 957	14 009
Universitetet i Stavanger	3 248	2 771
Universitetet i Agder	420	2 311
Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet	361	845
Stiftelsen Rogalandsforskning	371	76
Xsens AS	141	400
Gas 2 Feed AS	284	63
Sum	**12 782**	**20 475**

Leverandørgjeld	2023	2022
Universitetet i Bergen	11 305	8 351
Universitetet i Stavanger	7 193	6 950
Universitetet i Agder	1 339	626
Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet	559	34
Sum	**20 396**	**15 961**

NORCE Norwegian Research Centre AS Note 4 — Lønnskostnader og ytelser, godtgjørelser til daglig leder, styret og revisor

Lønnskostnader

	2023	2022
Lønninger	573 356	518 377
Arbeidsgiveravgift	90 041	78 997
Pensjonskostnader	59 295	52 576
Andre ytelser	12 441	10 235
Sum	**735 134**	**660 185**
Antall ansatte pr. 31.12	806	787

Pensjonsforpliktelser
Selskapet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Ytelser til ledende personer

	Konsernsjef 1.1-30.09	Konsernsjef 1.10-31.12	Styret
Lønn	1 592	600	1 080
Pensjonskostnader	114	38	-
Annen godtgjørelse	16	4	-
Sum	**1 722**	**642**	**1 080**

Konsernsjef har alminnelig oppsigelsesfrist på 3 måneder. Ved oppsigelse fra arbeidsgiver vil konsernsjef i tillegg motta 6 måneders ekstra lønnskompensasjon. Konsernsjef er omfattet av selskapets gjeldende kollektive pensjonsordning for lønn opp til 12 G. Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til konsernsjef, styrets leder eller andre nærstående parter.

Ledende ansatte har ikke avtale om bonus eller aksjebasert avlønning.

Kostnadsført godtgjørelse til revisor

	KPMG
Lovpålagt revisjon (inklusiv teknisk bistand årsregnskap)	1 167
Andre attestasjonstjenester	668
Annen bistand	799
Sum	2 634

Alle beløp er eksklusiv merverdiavgift.

NORCE Norwegian Research Centre Note 5 —Pensjoner

Selskapet har en aktiv innskuddsordning for innenlandske ansatte. Det etableres egne pensjonsordninger for ansatte som bor og arbeider i utlandet. NORCE har fra tidligere en kollektiv lukket ytelsesbasert pensjonsordning etter Lov om foretakspensjon. Forpliktelsene knyttet til den kollektive ordningen er dekket gjennom et forsikringsselskap. Et fåtall ansatte har en tilleggspensjonsordning som finansieres over selskapets drift

NORCE har også en avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP). Denne er å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning frem til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon slik at konsernet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Selskapets forpliktelser er dermed ikke balanseført som gjeld.

Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i Lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Personer i ordningene	**Aktive/Oppsatte**	**Pensjonister**
Innskuddsordning	794	-
Tilleggspensjonsordning	15	-
Ytelsesordning	217	99

Resultatregnskap	**2023**	**2022**
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-	-
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	8 812	5 833
Avkastning på pensjonsmidler	-8 815	-5 556
Forvaltnings- og administrasjonsomkostninger	434	420
Andre pensjonskostnader	1 733	-100
Netto pensjonskostnad ytelsesordning	**2 164**	**597**
Kostnader ved AFP-ordning	9 654	8 877
Kostnader ved innskuddsordning	46 888	43 102
Pensjonskostnader utland	588	-
Sum netto pensjonskostnad	**59 295**	**52 576**

Balansen	**2023**	**2022**
Beregnet brutto pensjonsforpliktelse 31.12	310 052	297 680
Pensjonsmidler (til markedsverdi) 31.12	-307 582	-288 476
Arbeidsgiveravgift	122	1 177
Netto pensjonsforpliktelse /-midler	**2 592**	**10 381**

Økonomiske forutsetninger	**2023**	**2022**
Diskonteringsrente	3,10 %	3,00 %
Forventet lønnsregulering	3,50 %	3,50 %
Forventet pensjonsøkning (opphørt privat YTP-ordning)	Fripolise	Fripolise
Forventet pensjonsøkning (opphørt offentlig YTP-ordning)	2,80 %	2,60 %
Forventet G-regulering	3,25 %	3,25 %
Forventet avkastning på fondsmidler	3,10 %	3,00 %
Levealdertariff/dødelighetsskala	KB2013BE	KB2013BE

Som aktuarmessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innenfor forsikring.

NORCE Norwegian Research Centre AS Note 10 — Immaterielle eiendeler

	Utvikling	Programvare	Nettside	Totalt
Anskaffelseskost 01.01.2023	-	16 787	10 564	27 351
Tilgang	1 586	2 595	-	4 181
Anskaffelseskost 31.12.2023	**1 586**	**19 382**	**10 564**	**31 532**
Akkumulerte avskrivninger 31.12	-	12 874	8 645	21 519
Bokført verdi 31.12.2023	**1 586**	**6 508**	**1 919**	**10 013**
Akk. av- og nedskrivninger 01.01.2023	-	9 644	7 823	17 467
Årets avskrivninger	-	3 230	822	4 052
Akk. av- og nedskrivninger 31.12.2023	**-**	**12 874**	**8 645**	**21 519**
Økonomisk levetid	5 år	5 år	5 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	

Note 7 Varige driftsmidler

Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Påkostning leid bygg	Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	Totalt
Anskaffelseskost 01.01.2023	43 372	11 068	54 440
Tilgang	8 476	-	8 476
Anskaffelseskost 31.12.2023	**51 848**	**11 068**	**62 916**
Akkumulerte avskrivninger 31.12	30 708	6 295	37 003
Bokført verdi 31.12.2023	**21 140**	**4 773**	**25 913**
Akk. av- og nedskrivninger 01.01.2023	28 968	5 677	34 645
Omklassifisering	-91	91	-
Årets avskrivninger	1 831	527	2 358
Akk. av- og nedskrivninger 31.12.2023	**30 708**	**6 295**	**37 003**
Økonomisk levetid	5-10 år	10-20 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	

Årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler	Gjenstående leieperiode	Årlig leie
Diverse leieavtaler lokaler	1-8 år	56 763

Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lignende	Skip, rigger, fly og lignende	Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner o.l.	Ulrigg	Totalt
Anskaffelseskost 01.01.2023	10 256	379 265	105 770	495 291
Tilgang	129	37 916	-	38 045
Anskaffelseskost 31.12.2023	**10 385**	**417 181**	**105 770**	**533 336**
Akkumulerte avskrivninger 31.12	1 010	352 367	85 303	438 680
Bokført verdi 31.12.2023	**9 375**	**64 814**	**20 467**	**94 656**
Akk. av- og nedskrivninger 01.01.2023	617	333 574	83 303	417 495
Omklassifisering	-368	368	-	-
Årets avskrivninger	761	18 425	2 000	21 185
Akk. av- og nedskrivninger 31.12.2023	**1 010**	**352 367**	**85 303**	**438 680**
Økonomisk levetid	7-20 år	3-10 år	20 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	

NORCE Norwegian Research Centre AS Note 8 — Investeringer i aksjer og andeler og finansielle instrumenter

Anleggsmidler	**Balanseført verdi 31.12.2023**	**Balanseført verdi 31.12.2022**
Andre aksjer	3	3
Andre langsiktige andeler aksje-, rente- og obligasjonsfond	2 217	2 283
Sum investeringer i aksjer og andeler	**2 220**	**2 286**
Omløpsmidler		
Aksjefond	11 344	210 502
Obligasjonsfond	6 285	44 800
Pengemarkedsfond	44 424	157 602
Sum finansielle instrumenter	**62 053**	**412 904**

Andre markedsbaserte finansielle instrumenter i handelsportefølje vurdert til markedsverdi. Andre andeler aksje-, rente- og obligasjonsfond er bokført til markedsverdi. Investeringene er tilknyttet usikret pensjonsforpliktelse. Øvrige langsiktige aksjer og andeler er bokført etter kostmetoden.

NORCE Norwegian Research Centre AS Note 9 — Skatt

Årets skattekostnad	2023	2022
Resultatført skatt på ordinært resultat:		
Betalbar skatt	-	-
Endring i utsatt skattefordel	-503	-
Skattekostnad ordinært resultat	**-503**	**-**
Skattepliktig inntekt:		
Resultat før skatt	34 776	70 473
Permanente forskjeller	-53 269	-48 165
Endring i midlertidige forskjeller	-16 851	-8 672
Mottatt konsernbidrag	2 287	1 896
Anvendelse av fremførbart underskudd	-	-15 531
Skattepliktig inntekt	**-33 057**	**0**
Betalbar skatt i balansen:		
Betalbar skatt på årets resultat	-503	-
Betalbar skatt på mottatt konsernbidrag	503	-
Sum betalbar skatt i balansen	**-**	**-**

Skatteeffekten av midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring som har gitt opphav til utsatt skatt og utsatte skattefordeler, spesifisert på typer av midlertidige forskjeller

	2023	2022	Endring
Varige driftsmidler	-19 836	-23 435	-3 599
Fordringer	843	-2 032	-2 875
Gevinst – og tapskonto	58	72	14
Avsetninger mv	-2 323	-4 925	-2 602
Pensjonspremie/- forpliktelse	-2 592	-10 381	-7 789
Sum	**-23 850**	**-40 701**	**-16 851**
Akkumulert fremførbart underskudd	-185 658	-152 601	33 057
Inngår ikke i beregningen av utsatt skatt	209 508	193 302	-16 206
Utsatt skattefordel (22 %)	**-**	**-**	**-**

I henhold til god regnskapsskikk balanseføres ikke utsatt skattefordel.

Sammenligningstall for 2022 er oppdatert for å reflektere endelig skattemelding.

NORCE Norwegian Research Centre AS Note 10 — Egenkapital

	Aksje- kapital	Overkurs	Annen innskutt EK	Annen EK	Sum
Pr. 31.12.2022	2 160	349 214	-	275 124	626 498
Pr. 01.01.2023	**2 160**	**349 214**	**-**	**275 124**	**626 498**
Kapitalnedsettelse og utdeling av overkurs	-2 052	-349 214	-	-189 788	-541 054
Årets overskudd				35 279	35 279
Konsernbidrag mottatt			1 784	-	1 784
Pensjonsforpliktelse - årets estimatavvik	-	-		-11 483	-11 483
Pr. 31.12.2023	**108**	**-**	**1 784**	**109 133**	**111 025**

Selskapet har i 2023 vært del av en konsernintern restrukturering. Som del av dette ble det gjennomført en kapitalnedsettelse med utdeling til aksjeeier NORCE Holding AS. Kapitalnedsettelse med utdeling omfatter samtlige av aksjene i datterselskapene NORCE Risavika Eiendom AS og NORCE Innovation AS samt del av finansielle instrumenter i form av andel i markedsbaserte aksje- obligasjons- og rentefond

Eiendelenes balanseførte verdier er lagt til grunn ved utdeling i henhold til aksjeloven § 3-6 (3).

NORCE Norwegian Research Centre AS Note 11 — Investeringer i datterselskap

	Kontor-kommune	Eier- / stemme andel	Balanseført verdi 31.12.2023	Andel egenkapital	Andel resultat
Nordisk institutt for odontologiske materialer AS (NIOM)	Oslo	51 %	51	9 280	1 151
Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge AS (NUBU)	Oslo	100 %	100	16 350	3 513
Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress AS (NKVTS)	Oslo	100 %	100	12 350	2 669
Sum			**251**	**37 981**	**7 334**

Investeringer i datterselskap vurderes etter kostmetoden.

NORCE Norwegian Research Centre AS Note 12 — Mellomværende med selskap i samme konsern

	2023	2022
Fordringer		
Kundefordringer	5 556	4 206
Andre konsernfordringer	2 287	-
Sum	**7 843**	**4 206**
Gjeld		
Leverandørgjeld innen konsern	-	249
Sum	**-**	**249**

NORCE Norwegian Research Centre AS Note 13 — Fordringer

Kundefordringer	2023	2022
Kundefordringer til pålydende	191 186	148 122
Avsetning til tap på kundefordringer	-1 546	-2 032
Kundefordringer i balansen	**189 640**	**146 090**

Fordringer med forfall senere enn ett år	2023	2022
Egenkapitaltilskudd KLP	4 357	4 357
Andre fordringer	33	33
Andre langsiktig fordringer i balansen	**4 390**	**4 390**

NORCE Norwegian Research Centre AS Note 14 — Bankinnskudd

Innestående midler på skattetrekkskonto (bundne midler) er på TNOK. 27 389.

NORCE Norwegian Research Centre AS Note 15 — Aksjonærer

Aksjekapitalen i NORCE Norwegian Research Centre AS pr. 31.12 består av:

	Antall	Pålydende i kroner	Bokført
Ordinære aksjer	1 080	100	-108
Sum	**1 080**	**100**	**-108**

De største aksjonærene pr. 31.12.2023 var:

	Ordinære	Eierandel	Stemmeandel
NORCE Holding AS	1 080	100 %	100 %

NORCE Norwegian Research Centre AS sitt morselskap er NORCE Holding AS , Nygårdsgaten 112, 5008 BERGEN, Norge. Konsernregnskapet kan fås ved henvendelse til denne adressen.

KPMG AS
Kanalveien 11
P.O. Box 4 Kristianborg
N-5822 Bergen

Telephone +47 45 40 40 63
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Revisjon Meny

Til generalforsamlingen i NORCE Norwegian Research Centre AS

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for NORCE Norwegian Research Centre AS som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med

Penneo Dokumentnøkkel: 4LDS6-38GC5-HO4AB-SMFIV-E0YJ8-Q023V

© KPMG AS, a Norwegian limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Offices in:
Oslo, Alta, Arendal, Bergen, Bodø, Drammen, Elverum, Finnsnes, Hamar, Haugesund, Knarvik, Kristiansand, Mo i Rana, Molde, Sandefjord, Stavanger, Stord, Straume, Tromsø, Trondheim, Tynset, Ulsteinvik, Ålesund

regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.

- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.

- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Bergen

KPMG AS

Ståle Christensen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Penneo Dokumentnøkkel: 4LDS6-38GC5-HO4AB-SMFIV-E0YJ8-Q023V

Klimarapport

NORCE
Norwegian Research Centre AS
2023.

Last ned

Års- og bærekrafts-rapport | 2023

NORCE

DESIGN HALTENBANKEN